

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Maximi Tyrii Dissertationes

Maximus <Tyrius>

Lipsiae, 1774

XVII. 1. Quid sit Deus secundum Platonem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51003)

ΛΟΓΟΣ ΙΖ΄.

Τί ὁ Θεός¹ κατὰ Πλάτωνα.

Περὶ μὲν δαιμόνων ἀμφισβητῶν λόγον^m λόγῳ φέρω, καὶ ἀνέχομαι τὴν ἑσάν, καὶ ἔδεν δεινόν, ἔδὲ πλημμυλές, ἔδὲ ἔξω τρόπῃ ἡγῶμαι δρᾶν τὸν ἀμφισβητῶντα πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς ἄλλον, εἴ ἐστι τὸ δαιμόνιον, καὶ τί, καὶ ὁπόσον· καὶ γὰρ ἦν ἐνταῦθα τὸ μὲν ὄνομα δῆλονⁿ, ἡ δὲ ἑσία ἀφανές, ἡ δὲ δύναμις ἀμφισβητήσιμον^o. Νῦν δὲ δὴ τίς γένομαι, περὶ Θεῶ λέγων;

DISSERTAT. XVII.

Quid sit Deus secundum Platonem.

De natura daemonum cum disputatur, rationem rationi facile patior opponi, nec contentionem hanc reprehendo; tantum abest ut indignum quid, aut a viri boni ratione alienum absurdumve ab eo committi existimem, qui vel secum ipse, vel cum aliis de daemone, an sit, quid, et quantus, inquirat: et tamen in hac quidem quaestione nomen ipsum, de quo agitur, manifestum est; eius vero, de quo quaeritur, tum abstrusa est essentia, tum potestas controuersa. Nunc autem cum de Deo dicere institui, quid agam potissimum?

DISSERT. XVII. vulgo I.

[Τί ὁ Θεός] Vulgatae praefigunt περὶ τῆ, quas voces nesciunt Reg. et Harleian.

Sectio α.

[m ἀμφισβητῶν λόγον etc.] Puto scribendum ἀμφισβητῶντα λόγον λόγῳ φέρω· rationem rationi oppositam (vel disceptantem) tolero. quia si retineas ἀμφισβητῶν, caetera, λόγον λόγῳ φέρω, nullum sensum efficient. πολεμεῖν λόγον λόγῳ Diff. XIX. λόγον λόγῳ ἐπανιστάς, Diff. XX. M.

[n τὸ μὲν ὄνομα δῆλον,] Immo ἀδηλον, incertum; ut ἀφανές, et ἀμφισβητήσιμον, quae se-

quantur. unde huic mox opponitur ὀνομάτων σαφειῶν. ὄνομα est ἑτυμολογία; ambigitur enim de ratione huius vocabuli. vide Schol. Homer. II. A. v. 222. Dicit igitur, Rationem Nominis, et Essentiam, et Potestatem τῶν Δαιμόνων nobis parum esse comperta: et ideo Dubitationem et Disquisitionem tolerabiles esse ἐνταῦθα, in hac re. sed longe aliter habet quando de Deo agitur. M. ο ἡ δὲ ἑσία [ἀφανές,] ἡ δὲ [δύναμις ἀμφισβητήσιμον.] Vulgo ἀφανές — ἀμφισβητήσιμος. Sed cum

ποῖον κάλλος ῥημάτων περιβαλόμενος, ἢ ποῖον Φῶς ἐξ ὀνομάτων ῥ σαφεστάτων πορισάμενος, ἢ τίνα ἀρμονίαν ᾠδῆς ἐκ λόγου ἢ ἀρμολογίας, δείξαιμι ἂν ἐμαυτῷ καὶ ἄλλω τὸ νῦν ζητούμενον; Ὅποτε γὰρ ἐδὲ ἡ εὐφωτότατος τῶν ὄντων Πλάτων, εἰ καὶ πρὸς Ὅμηρον παραβάλλειν ἐθέλοις, ἔπω καὶ νῦν ἀξιοχρεῶς πιστεύεσθαι περὶ Θεῶν λέγων, ἀλλ' ἐτέρωθεν τις πυθέσθαι ποθεῖ τὴν

mum? Qua verborum amoenitate, qua vocabulorum luce, qua carminis orationisue harmonia mihi, vel aliis, id, de quo nunc quaeritur, ostendam? Si enim Plato, quo homine nihil unquam rerum natura, ne Homero quidem excepto, vidit facundius, ne nunc quidem omnibus, cum de Deo agit, plane satisfecit; sed non nemo reperitur, qui ex alio sententiam

cum uterque Mss. ἀμφισβητήσιμον daret, non haesitans ἀφανές reposui. Nec aliter passim loquuntur noster et optimi quique scriptores. Vide modo Differt. XIX. 2. XX. 3. 6. 7.

ῥ ποῖον κάλλος ῥημάτων περιβαλόμενος, ἢ ποῖον Φῶς ἐξ [ὀνομάτων] Henr. Stephanus edidit ὀνομάτων. Mendum vero sustulit Dan. Heinsius, cui suffragantur Paccius et uterque codex. ὀνόματα certe et ῥήματα passim iunguntur. Synesius Dionne pag. 40. C. Συγκείμενος δ' ἔν ἀποθέσει κάλλει καὶ θαυμασῇ τινι χάριτι, εἰκὴ πῶς ἐπιτερεπῆσθαι τοῖς [ὀνόμασι] καὶ τοῖς [ῥήμασι]. Sic et Plato cum alibi, tum in Theaeteto pag. 125. C. 132. B. 141. E. in Sophista p. 166. denique in Sympos. pag. 325. Hinc apud Themistium Orat. XVIII. p. 218. D. legas oportet, ὅττω δὲ καὶ τῆς τῶν λόγων πολὺν ἐνδύεσθαι τὸν ἔξωθεν κόσμον

[ῥημάτων] τε καὶ ὀνομάτων, non σχημάτων, ut vulgo. Vide sis Orat. XXVI. pag. 321. A. et Constantini Orat. ad Sanctorum coetum cap. XI. Pariter Latini: Horatius lib. I. Sat. III. 103.

Donec verba, quibus voces sensusque notarent,
Nominaque inuenere.

Sic Mercurius VERBORUM excogitator et NOMINUM dicitur Arnobio lib. III. p. 149.

ἢ ᾠδῆς ἐκ λόγου] Cosmus Paccius, voce coniuncta, legit ᾠδῆς ἐκ λόγου, ut ex eius interpretatione constat; nec aliter exhibet Harleian. Attamen id vocabulum in selecti significato Graecum non videtur. Cum Heinsio legerim ᾠδῆς ἢ λόγου. Vide Aristidem in Eteonei Orat. Funeb. tom. I. p. 134.

ἢ ἐτέρωθεν [τις] πυθέσθαι ποθεῖ] Vulgo ἐτέρωθεν τις πυθέσθαι. Lectionem vero, quam recepi-

Πλάτωνος δόξαν, σχολῇ γ' ἂν τις ἐπιτολήσῃ τῷ λόγῳ, νῦν καὶ βραχὺν ἔχων^s. πλὴν εἰ μὴ καὶ ἀνδρὶ διψῶντι ποταμῶ παρόντος καθαρῶ καὶ πολλῶ, ἰδεῖν ἠδίς^t, καὶ πινεῖν προσηνεστάτῃ, καὶ θρέψαι γονιμοτάτῃ, ἄλλοθεν ποθεν ἐκ πηγῆς ἀσθενῆς καὶ ἥττον τὰ αὐτὰ ἀγαθῆς ἀρυσάμενοι κομίζοιμεν τῷ διψῶντι ἀναγκαῖον ποτόν. Ὅποῖόν φασι τὴν γλαῦκα πάσχειν, πρὸς μὲν τὸν ἥλιον ἀμαυρωμένην, θηρεύσαν δὲ ἐν νυκτὶ ἔκπυρον Φῶς. Εἰ γάρ τις ἐς τὰς Πλάτωνος Φωνὰς ἐμπροσθὼν ἐτέρων δεῖται λόγων, καὶ εἴ τῳ τὸ ἐκείθεν

tiam Platonis audire se postulet; operam ludere videatur si quis ingenii vulgaris homo disputationi huic se parem iudicet: nisi forte idem agere velimus, quod ille, qui sitienti homini, cui stivius adest limpidus plenusque, qui et visu iucundissimus, et gustu sit suavissimus, optimeque nutriat, ex imbelli a iquo fonticulo, quique nulla ex parte cum superiori confendus sit, potum necessarium adferat. Plane quod de noctua dicitur, quae cum interdiu ad solem caliget, noctu lumen aliquod ab igne quaerit. Si quis enim aliud dicendi genus requirit, cum in Platonica oratione versatur, aut si quis lucem illam

mus, dat Harleian. a secunda manu, ac ita scribendum coniicit Henr. Stephanus. Quod autem Andr. Schottus πυθέσθαι in πισῦσθαι mutat, id certe parum necessarium videtur.

Ibid. ἐτέρωθεν τις πυθέσθαι ποθεῖ τὴν Πλάτωνος δόξαν,] Cl. Andr. Schottus coniicit πισῦσθαι pro πυθέσθαι. Recte habet πυθέσθαι et innuit his verbis Maximus, se rogatu Cuiusdam hanc Dissertationem scripsisse, et publice iam recitare. In verbis quae statim sequuntur, caue, Lector, ab Interpretatione: ut et ab ista initio sect. β'. εἶον ἂν εἴη τὸ πάθος etc. M.

s νῦν [καί] βραχὺν ἔχων] Vulgo deest vocula secunda, quam nos ex Reg. et Harleian. recepimus. Plato Apol. §. X. Ὅπως δὲ σύ τινα πείθοις ἂν [καί] μικρὸν νῦν ἔχοντα ἀνθρώπων. Et in Phaedone §. XXXV. Θυμαπῶς γὰρ μοι δοκεῖ ὡς ἐναργῶς τῷ [καί] μικρὸν, οὖν ἔχοντι εἰπεῖν ἐκείνος ταῦτα. Adi sis eundem de Legg. lib. X. §. IV. in Gorgia p. 303. B. Timaeo p. 533. G. in Philero pag. 91. D. ac Dion. Chrysostomum Orat. XI. p. 179. A.

t καὶ πολλῶ, ἰδεῖν ἠδίς^t,] Vulgo καί ἰδεῖν ἠδίς^t, contra quam iubet uterque Mss.

Φῶς ἢ ἀμαυρὸν δακῆϊ, καὶ ἦμισα μετέχον αὐγῆς σαφῆς.
ἔτος ἔδ' ἂν τὸν ἥλιον ἴδοι ἀνίσχοντα, ἔδὲ τὴν σελήνην
λαμπρυνομένην, ἔδὲ τὸν Ἑσπερον καταδύομενον, ἔδὲ
τὸν Ἐωσφόρον Φθάνοντα.

β. Ἐχ' ἀτρέμας· νῦν γὰρ τοι ἠρέμα ἐννοῶ, οἷον ἂν
εἴη τὸ πάθος τῆ τοιῶδε λόγῳ. Αὐτὸ ἐκεῖνο, οἷον τὸ
τῶν μεταλλῶν· ἔτοι γὰρ πᾶ κόπτοντες τὴν γῆν, ὀρύσ-
σοντες τὸν χρυσὸν, ἔχ' ἱκανοὶ διαγινώσκειν τὴν τῆ
χρυσῆ φύσιν, ἀλλὰ ἐστὶν ἔργον βασανιζόντων τὸν χρυ-
σὸν ἐν πυρὶ. Εἰκάζω δὴ τὴν μὲν πρώτην ὁμιλίαν τῶν
Πλάτωνος λόγων μετάλλῳ τινὶ ἀτεχνῶς χρυσῆ· τὸ δὲ
ἐπὶ τέτῳ, ἐτέρας δέεται τέχνης, ἢ τὸ ληφθὲν δοκιμά-
ζουσα, καὶ ἐκκαθαίρουσα λόγῳ, ὡς πυρὶ, χρῆσθαι ἤδη
δύναται ἀκηράτῳ καὶ βεβασανισμένῳ τῷ χρυσῷ. Εἰ
τοίνυν δήλη μὲν ἡ μεταλλεία τῆ ἀληθῆς καὶ μεγαλόδω-
ρος καὶ ἀφθονος, δεῖ δὲ ἡμῖν τέχνης ἐτέρας πρὸς βάσα-

illam obsuram minusque illustrem arbitratur; idem ille nec
solem cum oritur, nec lunam cum fulget, nec Hesperum cum
occidit, nec Luciferum cum surgit, nunquam videbit.

2. Subsiste paululum: nunc enim propemodum, quis sit dif-
fertationis huius usus et ratio, intelligo. Illud ipsum hic fit, quod
in iis, qui metalla effodiunt, qui, cum terram ipsi caedant, aurum
educant, eius tamen naturam dignoscere non possunt; sed aliis
hoc relinquunt, qui admoto igne explorent. Ego primam
Platonis lectionem metallo similem facio, et quidem auro
mero: quod deinde sequitur, aliam artem requirit, quae
examinare id, quod habet, et rationis subsidio tanquam igne
purgare possit, atque ita aurum purum exploratumque satis
ad usum suum conuertere. Si nobis ergo veritatis ipsius, non
minus quam auri, vena manifesta est, et quidem copiosa at-
que opulenta, nec minus tamen alia arte opus est, quae hoc
ipsum

κ εἴ τῳ [τὸ] ἐκεῖθεν φῶς] ram, quam flagitat linguae
Vulgo εἴ τῳ ἐκεῖθεν [τὸ] φῶς. Graecae ratio; nam vel ean-
At codices habent εἴ τῳ ἐκεῖθεν dem, vel similem syllabam re-
φῶς. Quare nos recipiendam petitam librarii fere praeter-
censuimus Stephani coniectu- mittunt.

ram, quam flagitat linguae
Graecae ratio; nam vel ean-
dem, vel similem syllabam re-
petitam librarii fere praeter-
mittunt.

νον τῷ ληφθέντος· Φέρει, παρακαλῶμεν τὴν τέχνην ταύτην ξυνεπιλαβέσθαι ἡμῖν τῷ παρόντος λόγῳ^α, τί ποτέ ἐστὶ τὸ Θεῖον κατὰ Πλάτωνα σκοπασμένοις.

γ. Εἰ δὲν ἔροίτο ἡμᾶς ἡ τέχνη Φωνὴν λαβῆσα, πότρεα τοῖνυν ἔχῃ ηγᾶμενοι αὐτοῖ τι εἶναι Θεῖον ἐν τῇ φύσει,

ipsum exploret; age eius artis in hac quaestione, in qua agitur, quid secundum Platonem sit Deus, subsidium imploremus.

3, Fingamas ergo loqui posse hanc ipsam artem, atque ex nobis scire velle, quo animo ad hanc disputationem accedamus

Sectio β'.

α ξυνεπιλαβέσθαι ἡμῖν τῷ παρόντος λόγῳ.] Heinsius excidisse praepositionem censens, reponit *ξυνεπιλαβέσθαι ἡμῖν* [ἐπὶ] τῷ παρόντος λόγῳ. Sed eum satis superque redarguit loquendi mos. Herodotus v. 44. Κροτωνιῆται δὲ εἰδὲνα σφίσι φασὶ ξείνον προεπιλαβέσθαι τῷ πρὸς Συβαρίτας πολέμῳ. Sic iterum cap. XLV. Lucianus Imag. tom. II. p. 6. *Συνεπιληφεται τῷ ἔργῳ αὐτῷ καὶ ὁ Θηβαῖος ποιητής.* Hinc apud eundem in Prometheo tom I. p. 180. reponendum *τὴν Ἀθηναίων παρακαλέσας συνεπιλαβέσθαι μοι τῷ ἔργῳ*; nam vulgatae dant *συνεπιβαλέσθαι*. Idem Philop. tom. II. p. 353. *τῆς θεῆς καλεῖτε συνεπιληφόμενος ὑμῖν τῶν μυθολογημένων.* Sic etiam Iulianus Orat. IV. p. 154. C. Arrianus Exped. lib. I. cap. VII. 26. IV. 1. Hist. Indic. cap. XXIII. Euripides Medea v. 946. et Iosephus Ant. Iud. lib. I. cap. XVI. 2. ac lib. V. cap. III. 3. Ibid. *ξυνεπιλαβέσθαι ἡμῖν τῷ παρόντος λόγῳ*] Id est, ἕνεκα (non

ἐπὶ, quod excidisse putavit Heinsius) τῷ παρόντος λόγῳ, quod ad praesentem sermonem attinet, in praesenti sermone. sic XIV, 7. *τῆτοις καὶ τὸ Θεῖον ἐθέλει ξυνεπιλαβέσθαι τε καὶ ξυνεπιλαμβάνειν τοῦ βίου, ὑπερέχον χεῖρα καὶ κρόμενον* vbi τῷ βίῳ pariter est ἕνεκα τῷ βίῳ, quod ad vitam attinet; scil. protegendo eam ab externis periculis. Eadem est ratio in isto XV. 6. *δικτεῖρσα μὲν αὐτὴν τοῦ πρόσθεν βίου, μακαρίζουσα δὲ τοῦ παρόντος* hoc est, ἕνεκα τῷ πρόσθεν βίῳ etc. et ita in similibus locutionibus, quae frequentissime occurrunt. Hinc etiam intelligitur istud D. Pauli Galaz. VI. 17. *τῷ λοιπῷ, κόπως μοι μηδεὶς παρεχέτω* quod est, ἕνεκα τῷ λοιπῷ, quod ad reliquum attinet, caeterum, de caetero, Vulgata: et ita loquuntur optimi Graeci Scriptores, Lyfias Orat. XXIV. (p. 416. ed. Taylor. p. 170. ed. Steph.) Iosephus Ant. Iud. IV. 8. 2. VII. 7. 2. Aelianus Var. Hist. XIV. 7. Arrianus Diff. I. II. p. 114. et alii multi. M.

Sectio

ἔδὲ ἔχοντες καθάπαξ ἔννοιαν Θεῶ, ἀμφισβητῶμεν;
ἢ περὶ Πλάτωνος γ, ἢ αὐτοί τινες ἔχοντες οἰκείας δό-
ξας, ἕτερόν τι ἠγάμεθα παρὰ ταύτας δοξάζειν ἐκεῖ-
νον; κατὰ ἡμῶν φασκόντων ἔχειν, ἀξιώσειν ἀποκρι-
νασθαι ὁποῖόν τινα ἠγάμεθα εἶναι τὸν Θεόν; Τί τοίνυν,
ὦ τὰν, ἀποκρινοίμεθα, ὅ, τι ἐστὶν ὁ Θεός ἔ;

Γυρός ἐν ὤμοισιν ^a, μελανόχρους, ἔλοκάρηνος;
Καταγέλασος ἢ ἀπόκρισις, καὶ εἰ μειζόνως χαρακτη-

accedamus? an quod diuinam omnino in rebus naturam esse ipsi
non putemus, ac ne prima quidem Dei cognitione instructi
accedamus? an vero quod vel de Platonis, vel de aliis, quas
ipsi peculiariter habemus, opinionibus, et quas cum illius
non conuenire arbitramur, disputemus? atque hoc fateri nos;
illum instare rursus, et scire e nobis velle, quae sint illae, et
qualem esse Deum iudicemus? Quid respondebimus? o bone,
aut quid Deum esse dicemus? Anne secundum illud,

Incuruis humeris, atrum, crispoque capillo?

Rifu dignum merito eiusmodi responsum videbitur, quamuis
augu-

Sectio γ'.

γ περὶ Πλάτωνος,] Ios. Scali-
ger emendat παρὰ Πλάτωνος,
cui Dan. Heinsius suffragatur.

Ibid. ἢ περὶ Πλάτωνος,] Sen-
sus videtur velle, ἢ περὶ τῆς Πλά-
τωνος scil. ἐννοίας. Scaligeri
coniecturam, cui suffragatur
Heinsius, παρὰ Πλάτωνος, non
intelligo. Paulo ante, ἔχ ἠγά-
μενοι αὐτοί τι εἶναι Θεῶν. visita-
tius cum articulo, τὸ Θεῶν,
quando de summo Deo agitur.
sed et istud recte. sic apud
Sext. Empiricum *adv. Mathe-
mat. lib. VIII. p. 320. ὡς ἂν*
*κατὰ μὲν τὸ κοινὸν τε πεπιτευκό-
τες τι, εἶναι τι Θεῶν* quod supra
dixerat, εἶναι τι Θεῶν, p. 312 M.
x ὅ, τι ἐστὶν [ὁ] Θεός;] Arti-
culum vulgatae praetermittunt,
quem nos ex Reg. adiecimus.

Ibid. τί τοίνυν, etc.] Dubito
an Sensus vel Hellenismus sit
in hoc, τί ἀποκρινοίμεθα ὅ, τι
(idem quod ὅ) ἐστὶν ὁ Θεός; quid
responderemus quod (ὅ) est
Deus? pro, τί ἀποκρινοίμεθα εἶναι
τὸν Θεόν. Sed scripsit, opinor,
Maximus: τί τοίνυν, ὦ τὰν, ἀπο-
κρινοίμεθα; ὅτι ἐστὶν ὁ Θεός

Γυρός ἐν ὤμοισιν, μελανόχρους,
ἔλοκάρηνος;

Nulla in his difficultas. M.

a Γυρός ἐν ὤμοισιν,] Versus
est Homericus Odyss. τ'. 246.
At vterque Mss. γυρός ἐν ὤμοισιν,
quod duale frequenter adhi-
bet poeta; nec aliter hoc in
loco videretur scripsisse, nisi
receptam lectionem tuerentur
Etymologus et alii.

V 5

b κνανῆς

ρίζοις τὸν Δία, κυανᾶς μὲν ὄφρυα, χρυσᾶς δὲ χαί-
 τας ^b, ἐλελιζόμενον δὲ ὑπ' αὐτῶν τὸν ἕρανόν. Πάντα
 γὰρ πρὸς τὰ τοιαῦτα ἀπορία ὄψεως, καὶ ἀσθενεία δη-
 λώσεως, καὶ γνώμης ἀμβλύτητι, ἐφ' ὅσον δύνανται
 ἕκαστοι ἐξαιζόμενοι τῇ Φαντασίᾳ πρὸς τὸ κάλλιστον δο-
 κῆν, καὶ φιλόσοφοι καταμαντεύοντα ^c.

augustiore[m] etiam formam Ioui tribuas, nigra supercilia, co-
 nam auream, qua caelum moueat. Haec enim omnia ob im-
 becillitatem oculorum, sermonis penuriam, animi caliginem,
 sapientissimi coniecere mortalium; dum quam quisque pul-
 chritudinis concipere speciem poterat maximam, in eam quasi
 mentis imaginatione sublata, poetae simul et philosophi,
 Deo assignant.

4. Quod

^b κυανᾶς μὲν ὄφρυα, χρυσᾶς δὲ
 χαίτας,] Stephanus post χαίτας
 desiderari putat ἔχοντα. Verum
 si, quod passim fit, subintelli-
 gas κατὰ, bene se habebit ora-
 tio. Porro noster ad Home-
 rum respicit Iliad. A. 528, seq.

Ἡ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὄφρυσιν
 νεῦσε Κρονίων,

* Ἀμβρόσιον δ' ἄρα χαίται ἐπεξ-
 ἔωσαντο ἄνακτος

Κρατὸς ἀπ' ἀθανάταιο· μέγαν
 δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.

Ad hanc imaginem Phidias et
 Euphranor Iouem expresse-
 runt, ut docebit Eustathius.
 Quod autem Maximus addit
 ἐλελιζόμενον ὑπ' [αὐτῶν] τὸν ἕρανόν,
 id ostendit eum in suis exem-
 plaribus inuenisse μέγαν δ' [ἐλέ-
 λιξεν] Ὀλυμπον. Ac ita laudat
 Clemens Protrept. p. 28. eam-
 que scripturam a poetae manu
 fuisse crediderim. Vide Dio-

nem Chrysostomum Orat. XII,
 pag. 200. D. 217. B.

Ibid. κυανᾶς μὲν ὄφρυα, χρυ-
 σᾶς δὲ χαίτας] Stephanus puta-
 vit deesse ἔχοντα post χαίτας.
 Cl. Editor dicit, bene se habi-
 turam orationem si subintelli-
 gas κατὰ. Atqui isto pacto non
 procedet oratio, stante prae-
 senti Lectione. debuit enim
 esse, κυανῶν μὲν (κατὰ) ὄφρυα,
 χρυσῶν δὲ (κατὰ) χαίτας non
 κυανᾶς et χρυσᾶς. Aut igitur
 deest ἔχοντα vel tale quidpiam;
 aut scribendum est κυανῶν et
 χρυσῶν. M.

^c καὶ φιλόσοφοι καταμαντεύον-
 ται.] Heinsius, voces binas ex-
 cidisse ratus, legit ποιήται τε
 καὶ φιλόσοφοι καταμαντεύονται.
 Nihil opus. καὶ φιλόσοφοι sunt
 etiam philosophi. Vide Lucia-
 num de Conscr. Hist. tom I.
 p. 614.

Ibid.

δ'. Εἰ δὲ συναγαγῶν ἐκκλησίαν τῶν τεχνῶν τέτων, κελύουσιν ἅπαντας ἀδρόους διὰ ψηφίσματος ἑνὸς ἀποκρίνασθαι περὶ τῆς Θεᾶς οἷοι ἄλλο μὲν ἂν τὸν γραφέα εἰπεῖν^d, ἄλλο δὲ καὶ τὸν ἀγαλματοποιόν, καὶ τὸν ποιητὴν ἄλλο, καὶ τὸν φιλόσοφον ἄλλο; Ἄλλ' ἔδὲ μὰ Δία τὸν Σκύθην, ἔδὲ τὸν Ἕλληνα, ἔδὲ τὸν Πέρσην, ἢ τὸν Ἵπερβόρειον. Ἄλλα ἴδοις ἂν ἐν μὲν τοῖς ἄλλα, ἐν δὲ τοῖς ἄλλα, καὶ ἔ τὰυτὰ ψηφίζομένους τὴς ἀνδρῶ-

4. Quod si concionem cogas, omnesque simul artes vno decreto conuenire iubeas, ac de Deo ex iis quaeras; putasne aliud pictorem, aliud statuarium, aliud poetam, aliud dicturum esse philosophum? Imo ne Scythia quidem, et Graecus, et Persa, et Hyperboreus. Verum enimvero in aliis videbis alia, nec vnquam eadem statuere homines; nec enim

Ibid. καὶ φιλόσοφοι καταμαντέονται] Defectum vidit Heinsius: ideo supplet, ποιητοὶ τε καὶ φιλόσοφοι. Sed plura desunt. vide enim quid sequatur: 'εἰ δὲ συναγαγῶν ἐκκλησίαν τῶν τεχνῶν (i. e. τεχνιτῶν) τέτων, κελύουσιν ἅπαντας ἀδρόους etc. Quinam hi ἅπαντες et ἀδρόοι? ipse dicet verbis sequentibus eos esse γραφέα, ἀγαλματοποιόν, ποιητὴν, et φιλόσοφον. vnde clare patet Maximi scriptura et huius loci supplementum, ἕκαστοι ἐξαίρομενοι τῆς φαντασίας πρὸς τὸ κάλλιστον δοκῶν, [γραφεῖς, καὶ ἀγαλματοποιοὶ, ποιητοὶ τε] καὶ φιλόσοφοι καταμαντεύονται. Cl. Editor nihil deesse putat: quod miror. M.

Sectio δ'.

d οἷοι ἄλλο μὲν ἂν etc.] Putasne aliud Pictorem, aliud Statuarium, etc. dicturum esse?

Immo, puto: et Tu ipse mox adfirmas singulos diuersa dicturos esse; et monstras, si tibi constare velis, te hoc loco scripsisse, οὐκ οἷοι ἄλλο μὲν etc. negatiue interrogando; quod idem est ac si adfirmasses sine interrogatione, prout omnibus notum. et sic intelligenda sententia proxime sequens, quae hoc modo distincta fuisse debuit, ἄλλ' ἔδὲ μὰ Δία τὸν Σκύθην, — ἢ τὸν Ἵπερβόρειον; id est, si plene concipiatur, ἄλλ' ἔδὲ οἷοι τὸν Σκύθην ἄλλο ἂν εἰπεῖν, ἔδὲ τὸν Ἕλληνα ἄλλο ἂν εἰπεῖν, ἔδὲ τὸν Πέρσην, ἢ τὸν Ἵπερβόρειον, ἄλλο ἂν εἰπεῖν; at neque Scythiam, neque Graecum, neque Persam, aut Hyperboreum, aliud responsurum? Deinde pro ἄλλα Codd. utroque loco ἄλλοις, et pro καὶ ἔ τὰυτὰ exhibent solum τὰυτο. Forte legendum: ἄλλ'

πρὸς ε, πάντας δὲ πᾶσι διαφερομένους ἔ τὸ ἀγαθὸν τὸ αὐτὸ πᾶσι, ἔ τὸ κακὸν ὅμοιον, ἔ τὸ αἰσχρὸν, ἔ τὸ καλόν. Νόμος μὲν γὰρ δὴ καὶ δίκη ἄνω καὶ κάτω φέρεται διασπώμενα καὶ σπαρασσόμενα· μὴ γὰρ ὅτι γένος γένει ὁμολογεῖ ἐν τέτοις, ἀλλ' ἔδὲ πόλις πόλει, ἀλλ' ἔδὲ οἶκος οἴκῳ, ἔδὲ ἀνὴρ ἀνδρῶν, ἔδὲ αὐτὸς αὐτῷ

Τοῖος γὰρ νόος ^f ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
οἷον ἐπ' ἡμᾶς ἄγῃσι πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

ε. Ἐν τοσούτῳ δὴ πολέμῳ, καὶ εἰσέσει, καὶ διαφω-
νία, ἕνα ἴδοις ἂν ἐν πάσῃ γῆ ὁμόφωνον νόμον καὶ λό-
γον, ὅτι θεὸς εἷς πάντων βασιλεὺς, καὶ πατὴρ, καὶ

enim bonum idem omnibus, nec idem omnibus malum, nec idem turpe aut honestum. Vt de legibus et iure taceam, quae pro cuiusque placito in omnes ita partes distrahuntur et vellicantur; ut non modo non gens cum gente, sed nec urbs cum urbe, nec familia cum familia, nec homo cum homine, nec vnus aliquis interdum secum ipse consentiat:

*Talis namque animi mens est mortalibus aegris,
Qualem quoque die genitor iubet esse Deorum.*

5. In hac tanta pugna, contentione, atque opinionum varietate, in eo leges vbique terrarum atque opiniones conuenire videbis, Deum esse vnum, regem omnium et patrem; huic

ἀλλ' ἴδοις ἂν ἐν μὲν τοῖς, ἄλλως, ἐν δὲ τοῖς, ἄλλως, ἔ τὰ αὐτὰ ψηφισομένους etc. M.

ε Ἀλλὰ ἴδοις ἂν ἐν μὲν τοῖς [ἄλλω,] ἐν δὲ τοῖς [ἄλλω, καὶ ἔ ταύ-
τα] ψηφισομένους τὴν ἀνθρώπων,] Haec lectio Mfs. deberi non videtur; nam Reg. et Harleian. habent, Ἀλλὰ ἴδοις ἂν ἐν μὲν τοῖς [ἄλλοις,] ἐν δὲ τοῖς [ἄλλοις ταῦτ' ὅ] ψηφισομένους τὴν ἀνθρώπων. Corrupte quidem. Reponendum suspicor, Ἀλλὰ ἴδοις ἂν ἐν μὲν τοῖς [ἄλλως] ἐν δὲ τοῖς [ἄλλως ἄλλοις ἀντιψηφισομένους] τὴν ἀνθρώπων, πάντας [τε] πᾶσι διαφερομένους.

At in his quidem rebus alios homines, in illis vero alios diuersa censere videas, et omnes ab omnibus dissentire. Eusebius de Laud. Constantini cap. I. pag. 717. Πᾶν ἀθρώπου γένος ἀνθρώπων, ἔθνη παντοῖα, φυλαὴ, καὶ γλώσσαι, κοινῇ τε πάντες ὁμοῦ καὶ κατὰ μέρος ταῖς γνώμαις διεσῶτες τὰ ἄλλα, κατὰ μόνην τήνδε συμφωνεῖσι τὴν ὁμολογίαν· τὸν ἕνα καὶ μόνον λογισμοῖς ἐμφύτοις, αὐτομαθεῖ τε καὶ αὐτοδιδάκτοις ἐννοίαις θεοκλυτῶντες.

^f Τοῖος γὰρ νόος Odyss. σ. 135. Vide Iac. Duportum Gnomol. Homer. p. 252, seq.

Settia

Θεοὶ πολλοὶ, Θεῶν παῖδες, συνάρχοντες Θεῶν. Ταῦτα δὲ ὁ Ἕλληνας λέγει, καὶ ὁ Βάρβαρος λέγει, καὶ ὁ ἠπειρώτης, καὶ ὁ Θαλάττιος, καὶ ὁ σοφὸς, καὶ ὁ ἄσοφος· καὶ ἐπὶ τῷ ὠκεανῷ ἔλθῃ τὰς ἡϊόνας, καὶ κεῖ Θεοὶ εἰσι, τοῖς μὲν ἀνίσχοντες ἀγχι μάλα, τοῖς δὲ καταδύμενοι. Οἷοι δὲ τῶν Πλάτωνος ἀντιχειροτονεῖν καὶ ἀντινομοθετεῖν, ἀλλ' ἔχ' ὁμόφωνον εἶναι, καὶ ὁμοπαθῆ καλλιῆς Φωνῆς, καὶ ἀληθεστάτη πάθος; τί τῆτο; ἥλιος ὀφθαλμὸς λέγει τί τῆτο; βρόνται ἀκοῆ λέγει τί ταῦτα ὠραῖα, καὶ καλά, καὶ περίοδοι, καὶ μεταβολαί, καὶ κρᾶσεις ἀέρων, καὶ ζώων γενέσεις, καὶ καρπῶν φύσεις; Θεῶν πάντα ἔργα ἡ ψυχὴ λέγει ἠ, καὶ τὸν τεχνίτην ποθεῖ, καὶ καταμαντεύεται τῆς τέχνης. Εἰ δὲ ἐξεγένοντο ἐν τῷ ξύμπαντι αἰῶνι δύο πρὸς καὶ τρεῖς,

huic multos additos esse Deos alios, qui supremi illius filii sint, et quasi in imperio collegae. In eo Graecus cum barbaro, mediterraneus cum insulano, sapiens consentit cum stulto; ut si usque ad extrema oceani littora processeris, hic quoque Deos inuenturus sis, qui non procul ab aliis oriuntur; ab aliis occidunt. Solum ergo Platonem existimas diuersa ab his discernere, aut contrarias leges ferre? vnum hunc a pulcherrima omnium voce abire, aut ad praesentissimam naturae vim obbrutescere arbitraris? Quaere ex oculis tuis, quid videant? respondebunt esse solem: quaere ex auribus, quid audiant? respondebunt esse tonitru. Ita et artificem amant, et ipsam confitentur artem. Quod si ab omni aevo duo aut tres extiterunt

Sectio 4.

g καὶ Θεοί,] Θεοί, quos dicit, sunt sol, luna, stellaeque; haec enim in deorum numero ponebant Ethnici. Vide Lactantium Div. Instit. II. 13. Eusebium Demonstr. Euang. IV. 8. et ea, quae notauimus ad Ciceronis Acad. II. 36.

h τί ταῦτα ὠραῖα, — ἡ ψυχή λέγει,] Vulgo deest haec ἔστις, quam nos ex Reg. et Harleian. addidimus, quae Latine sic sonat: *quaenam haec decora, et pulchra, et periodi, et temperies aeris, et animalium generationes, et frugum naturae? Dei vniuersa sunt opera, dicit anima.*

z κ.δ.

ἀθεον, καὶ ταπεινὸν, καὶ ἀναισθὲς γένος, καὶ πεπλα-
νημένον μὲν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἐξηπατημένον δὲ ταῖς
ἀκοαῖς, ἐκτετμημένον δὲ τὴν ψυχὴν, ἄλογον, καὶ
ἄγονον, καὶ ἄκαρπον, ὡς ἀθυμος λέων, ὡς βῆς ἄκερος,
ὡς ὄρνις ἄπτερος, καὶ παρὰ τῆς ὁμοίας τῆς γένους πεύση τὸ
θεῖον. ἴσασι γὰρ ἔχ' ἐκόντες, καὶ λέγασιν ἄκοντες. καὶ
ἀφέλης αὐτῆ τὸ ἀγαθόν, ὡς Λεύκιπποςⁱ. καὶ προσθήης
τὸ ὁμοπαθὲς, ὡς Δημόκριτος^k. καὶ ὑπαλλάξης τὴν φύ-
σιν, ὡς Στράτων^l. καὶ δῶς τὴν ἡδονὴν, ὡς Ἐπίκερος^m.

terunt tam abieci homines, ut sine Deo, et sine vilo sensu
oberrarent, quorum neque lucem certam oculi, neque cer-
tum sonitum aures admitterent, animo vero ac praestantiore
sui parte mutili essent; irrationale, sterile, atque inutile ho-
minum genus, ut si leonem sine stomacho, bouem sine corni-
bus, auem sine alis dicas; ex his nihilominus hominibus
aliquid de diuina natura intelliges, nam et inuiti hoc
sciunt, et inuiti dicunt: manent enim semper reliquiae ali-
quae, quamuis cum Leucippo sentias, et bonum illi de-
mas; quamuis cum Democrito, et affectibus humanis subii-
cias; quamuis naturam eius mutes cum Stratone; quamuis
voluptatem addas cum Epicuro; quamuis esse omnino ne-
ges

ⁱ καὶ ἀφέλης αὐτῆ τὸ ἀγαθόν
ὡς Λεύκιππος.] Leucippus atheus
erat, qui principiis inter se te-
mere coeuntibus mundum di-
xit esse concretum, diuinam-
que prouidentiam negauit.
Vide Lactantium de Ira Dei
cap. X.

^k καὶ προσθήης τὸ ὁμοπαθὲς,
ὡς Δημόκριτος.] Democritus
simulchra posuit ἐν ἀφάρατα,
μηδενὸς ἄλλω παρὰ ταῦτα ὄντος
θεοῦ, prout ait Sextus Empiri-
cus aduers. Mathem. IX. 19.
Cumque idem omnino, quia ni-
hil semper suo statu maneat,
neget esse quicquam sempiter-

num, iure Deum vel sustulisse,
vel passionibus humanis subie-
cisse censeatur. Adi sis Cicero-
nem de N. D. I. 12.

^l καὶ ὑπαλλάξης τὴν φύσιν, ὡς
Στράτων.] Hicce physicus omnem
vim diuinam in natura sitam
esse censet, quae careat omni
sensu. Verba sunt Ciceronis de
N. D. I. 13. Is itaque Dei na-
turam mutauit. Vide Lactan-
tium de Ira Dei cap. X. §. I.
et 34, seqq.

^m καὶ δῶς τὴν ἡδονὴν, ὡς Ἐπί-
κερος.] Pro philosophi Garget-
tii mente, Deus habet explora-
tium fore se semper cum in ma-
ximis,

κἄν μὴ εἶναι Φῆς, ὡς Διαγόρας· κἄν ἀγνοεῖν τί Φῆς, ὡς Πρωταγόρας.

ς'. Τύττος μὲν ἔν εἴωμεν χαίρειν, ἔ δυναμένους ἢ ἐπαύρασθαι τῷ ἀληθῆς ὅλα καὶ ἀρετίς, ἰόντας δὲ ἐπ' αὐτὸ ἀσαφεῖς ὁδὸς καὶ πεπλανημένας· αὐτοὶ δὲ δὴ τί δράσωμεν, ἢ εἴπωμεν ὀ, ἐκ τῷ λοξῷ τὰ ἴχνη αὐτῷ σκεψάμενοι, εἰδὲ ὅσον εἰδώλοισι ἐντυχόντες; Ἄλλ' ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς προσχῶν τῇ ξένη, εἰς περιωπὴν ἀνελθὼν, ἐσκέπτετο τὰ ἴχνη τῶν ἐχόντων P,

ges cum Diagora; quamvis, quid sit, dubitare te dicas cum Protagora.

6. Hos tamen mittamus potius, qui totam veritatem assequi nunquam potuerunt, quod incerta quadam fallacique via ad eam tenderent. Nos vero quid agemus, aut dicemus, qui et ipsi obliqua tantum vestigia videmus, eiusque vix umbram, qualis est, conspeximus? Vlysses, cum ignotam terram appulisset, speculam adscendit, ex qua incolarum vestigia obseruabat,

ximis, tum in aeternis voluptatibus, ad corpus pertinentibus: nullam enim nouit nisi profectam a corpore, et redeuntem ad corpus, animi voluptatem. Adi Ciceronem de N. D. I. 19. 40. De Diagora vero Protagoraque consulantur eiusdem libri cap. XII. XXXIII. Plato in Theaet. pag. 122. G. Sextus Empiricus aduersus Mathem. lib. IX. §. 51. 53. 56. aliique plures. Iohannes Sarisburiensis Policr. lib. v. cap. IV. p. 261. Sed forte quid de natura Deorum sentiret, in auribus corrupti populi proloqui non audebat, qui legerat combustos esse libros philosophi Pythagorae, et ipsum actum esse in exilium ab Atheniensibus eo, quod dubitauerat an de Diis vera essent,

Agre- quae vulgo dicebantur. Legē Protagorae. Vide Minucii Felicis Octav. cap. VIII.

Sectio 5'.

ἢ ἔ δυναμένους] Vulgo μὴ δυναμένους. At Reg. habet εἰ δυναμένους, Harleian. εἰ δυναμένους, quem sequor.

ὀ αὐτοὶ δὲ δὴ τί δράσωμεν.] Vulgo αὐτοῖς. Sed in Harleian. vltima littera, tanquam quae delenda sit, puncto notatur, et Henr. Stephanus ita reponendum iamdiu monuit.

Ibid. τί δράσωμεν, ἢ εἴπωμεν, ἐκ τῷ λοξῷ etc.] Sensum deprauauit mala distinctio. reponere: αὐτοὶ δὲ δὴ τί δράσωμεν; ἢ εἴπωμεν ἐκ τῷ λοξῷ τὰ ἴχνη αὐτῷ σκεψάμενοι, etc. interrogatiue. ἢ vel ἢ, est num, non aut. M. P ἐσκέπτετο τὰ ἴχνη τῶν ἐχόντων,

Ἡρ' οἴγ' ὑβρισαί q τε καὶ ἄγριοι, ἐδὲ δίκαιοι,
Ἡὲ Φιλόξεινοι καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεαδής

Ἡμεῖς δὲ ἄρα ἔτολμήσομεν ἀναβιβασάμενοι τὸν λογισμὸν εἰς τινα περιωπὴν ἄνω τῆς ψυχῆς ἢ περισκέψασθαι τὰ τῷ θεῷ ἔχνη, τίνα χώραν ἔχει, τίνα φύσιν ἀγαπήσομεν δὲ ἀμυδρῶς ἰδόντες; εἶθε μοὶ μαντεύειν ἢ ἐν Διός, ἢ Ἀπόλλωνος^s, ἔλοξά χρησμοῶδ' ἔν, ἐδὲ ἀμφίβολα. Ἡρόμην ἂν τὸν θεόν, ἔ τὸν κροίσχ λέβητα^r, τῷ

*Agrestesque homines teneant, sine legibus ullis,
Hospitiisque fidem metuant, ac numina Divium.*

Nos vero an non exemplo illius in sublimem aliquam animi speculam rationis nostrae vim erigere conabimur, unde vestigia Dei observemus, ut sciamus ubi sint et qualia; sed contra sufficiet, si quasi per umbram ea viderimus? Utinam ad manum oraculum aliquod esset mihi, siue Iouis, siue Apollinis, quod aperte et manifeste, non oblique responderet. Quaererem ex Deo illo non de Croesi regis dementissimi; aut potius infelicif-

των,] Vulgo ἐσκέπτετο τῶν ἐχόντων τὰ ἔχνη. Cum vero Reg. et Harleian. dent ἐσκέπτετο τέχνη τῶν ἐχόντων, ordinem verborum mutandum censui.

q Ἡ ἔ' οἴγ' ὑβρισαί] Odyss. Z. 120.

r ἄνω τῆς ψυχῆς] Nescias quid hic faciat τῆς ψυχῆς, aut quam Constructionem fortia- tur. Lego — εἰς τινα περιωπὴν ἄνω, τῆ ψυχῆ περισκέψασθαι τὰ τῷ θεῷ ἔχνη, etc. τῆ ψυχῆ opponitur Vlixis oculis corporeis. sic VIII. 2. ἐνθ' τῷ ἕραν' ἀνατενόμενοι τῆ ψυχῆ. XIX. 6. εἰς τὸν ἕρανόν ὄραντες ὄρθῃ τῆ ψυχῆ. M.

s μαντεύειν ἢ ἐν Διός, ἢ Ἀπόλλωνος,] Vulgo ἢ ἐκ Διός, quod Graece dici non potest. Co-

dices habent ἢ ἐν Διός, quos sequor.

r ἔ τὸν κροίσχ λέβητα, etc.] Ad responsum, quod Croesi nuntiis dedit Pythia, noster respicit. Id apud Herodotum I. 47. ita se habet:

οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμε τ' ἀριμὸν
καὶ μέτρα θαλάσσης,
καὶ κωφῶ συνέημι, καὶ ἔ φρονέον-
τος ἀκίω.

Ὀδμή δ' ἐς φρένας ἦλθε κρα-
ταιρίνοιο χελώνης

Ἐφομένης ἐν χαλκῷ ἄμ' ἀργείοισι
κρέεσσιν etc.

Vide sis Suidam in κροίσχος, et Origenem contra Celsum lib. II. p. 63. Huc respiciunt noster infra Diff. XIX. 3. Lucianus Iov. Trag. tom. II. p. 145. in his Ac. cul. p. 212. Tertullianus Apol. cap.

Βασιλέων ἀνοητάτη καὶ μαγείρων δυστυχεστάτη, ἀλλ' ἔδὲ θαλάττης μέτρα, ἔδὲ ἀριθμὸν ψάμμου· ἠμέλησα δ' ἂν καὶ τῶν σεμνῶν τέτων ἐρωτημάτων, ἐπίασι Μῆδοι, πῶς φυλάξομαι; κἂν ὁ Θεὸς μὴ συμβαλεῖται, τὰς τριήρεις ἔχω ἐπιθυμῶ Σικελίας, πῶς λάβω; κἂν γὰρ ὁ Θεὸς μὴ κωλύῃ, ἡ Σικελία πολλή· ἐμοὶ δὲ σαφῶς ὁ Ἀπόλλων ἐκ Δελφῶν περὶ τῆς Διὸς ἀποκρῶσθω, ἢ ὁ Ζεὺς αὐτὸς ὑπὲρ αὐτῆς, ἢ τις ἐξ ἀκαδημίας ὑποφῆτης τῆς Θεῆς, ἀνὴρ ἄττικὸς, μαντικὸς· ἀποκρίνεται δὲ ὧδε.

Ζ'. Τῇ τῆς ἀνθρώπου ψυχῇ δύο ὄργανων ὄντων πρὸς σύνεσιν, τῆ μὲν ἀπλῆς, ὃν καλεῖμεν νῆν, τῆ δὲ ποικίλης, καὶ πολυμερῆς, καὶ πολυτρόπης, ἃς αἰσθήσεις καλεῖμεν, συνῆπται μὲν αὐτῶν ἡ ἐργασία, κεχώριται

felicissimi coci, lebetes, non de maris spatio, aut arenarum numero; ne illa quidem, quae maioris momenti videntur, Medos aduentare dicunt, quo pacto euadam? quid enim Deorum consilio opus est, cum triremes habeam? Siciliam inuadere cogito, quo pacto id succedet? nam etiamsi Deus non obftet, magna tamen est Sicilia: mihi vero Delphicus Apollo sine vllis ambagibus de Ioue, aut ipse de se Iupiter respondeat, aut saltem aliquis ex academia interpretes Deorum, homo Atticus, diuinandi non ignarus; respondeat autem hoc modo.

7. Animae humanae cum duo ad percipiendum instrumenta concessa sint, quorum alterum est simplex, quem intellectum, alterum uarium, multiplex, mutabile, quos sensus vocamus; duo haec officio inter se coniuncta sunt, essentia

cap. XXII. et Euseb. Praep. Euang. V. 21. Penultimum versum refert scholiastes Luciani tom. II. pag. 12. sed ibi κρατερήνοιο legitur. Repone κραταιρήνοιο, prout recte legitur in scholiis ad Iouem Confut. pag. 6.

κἂν ὁ Θεὸς μὴ συμβαλεῖται]

Tom. I.

Deesse videtur γὰρ post κἂν. sic in sententia proxime sequenti, κἂν γὰρ ὁ Θεὸς μὴ κωλύῃ. Mox, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ὑπὲρ αὐτῆς. scribe, ὑπὲρ αὐτῆς de seipso. Deinde, sec. 7. πολυμερῆς καὶ πολυτρόπης coniunguntur, quemadmodum Hebr. I. I. Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως. et ita Diff. VII, 2. M.

X

Seçcio

δὲ ἡ ἔσθια ὡς δὲ ταῦτα πρὸς ἄλληλα ἔχει, ἔτω κακείνα
ἂν ἐσι ταῦτα ὄργανα· καὶ διαφέρει νοητὸν αἰσθητῶ,
ὅσον νῆς αἰσθήσεως. Ἔστι δὲ τῶν κατὰ μὲν τὴν ὀμι-
λίαν θάτερον γνωριμώτερον, τὸ αἰσθητὸν τὰ δὲ νοητὰ
ἄγνωστα μὲν ταῖς ὀμιλίαις, γνωριμώτερα δὲ τῇ φύσει·
ζῶα γὰρ πρ, καὶ φυτὰ, καὶ λίθοι, καὶ φωναί, καὶ θυμοί,
καὶ ὀσμοί^x, καὶ σχήματα, καὶ χροιαὶ ὑπὸ τῶ ἔθους ζυνα-
γειρόμενα, καὶ τῇ καθ' ἡμέραν διαίτη ἀνακιεζόμενα,

tia et natura differunt: iam sicut haec ipsa inter se habent, ita
et illa quorum ea instrumenta sunt: quo fit ut et intellectus
obiecta tantum a sensuum obiectis differant, quantum hic ab
illis. Porro rursus, quemadmodum obiecta sensuum in com-
muni vita notiora sunt, obiecta intellectus ignota; sic obiecta
intellectus rursus natura notiora sunt: ita ut animalia, plan-
tae, lapides, voces, irae, impetus externi, figurae, colo-
res, similia sensuum obiecta, quae longa consuetudine colli-
guntur,

Sectio ζ'.

^{x καὶ θυμοί, καὶ ὀσμοί, etc.]}
Doctissimi Editores non con-
siderabant, Maximum non
agere hoc loco de *Passionibus*
et *Adfectibus* Animae, sed de
Rebus quae sub *Sensu* nostros
cadunt, ζῶα, φυτὰ, λίθοι, φωναί,
σχήματα, χροιαί: et ideo neces-
sario legendum χυμοί, καὶ ὀσμοί
sapores et odores. sic Diff. IV.
6. ὁσφαινόμενον ὍΣΜῶΝ τερ-
πινοτάτων, γευόμενον ΧΥΜῶΝ
ποικιλωτάτων, XXI. 3. μυροπύλας
δὲ καὶ ὀσφοίτες, ΧΥΜῶΝ καὶ
ὍΔΜῶΝ δημιουργὸς γενναίης.
ita vulgo legitur, ὀδμῶν. sed
hoc *Poeticum* esse vocabulum,
et in Prosa oratione *Ionicum*
et *Aeolicum*, non Communis
dialecti, docet Iul. Pollux II. 4.
sect. 75. 76. et doctiff. *Iunger-*

mannus ad locum: tametsi
apud Nostrum XXVIII, 3, scri-
bitur ὀδμῶν, et alibi saepe: et
apud alios, etiam Atticos scri-
tores, differentiam hanc non
obseruatam inuenio. sed per-
go. Similis huic locus supra
Diff. XV. 4. p. 169. ἐν φωναίς,
ἐν χροίαις, ἐν χυμοίς, ἐν
ΣΩΜΑΣΙΝ, (pro quo monui
legendum videri ἐν ὍΣΜΑΙΣ)
ἐν θυμοίς, etc. Arrianus Diff.
I. II. καὶ μὴν τὸ μὲν τῶν χρωμά-
των καὶ ὍΣΜῶΝ, ἔτι δὲ ΧΥ-
ΔῶΝ (idem quod χυμῶν) κρι-
τήριον ἀγνοεῖν, τυχὸν οὐ μεγάλης
ζημίας. vide et Sext. Empiri-
cum Adv. Math. lib. VIII.
p. 325. D. et Porphyrium περὶ
Ἀποχ. III, 8. vbi paria habes
exempla. M.

γ διασπῆ-

παρεσκευάκε τὴν ψυχὴν, καὶ ἀναπέπεικε μηδὲν ἄλλο ἠγεῖσθαι εἶναι ὃ, τι μὴ ταῦτα· τὸ δὲ νοητὸν ἀπηλλαγμένον τῆς τέτων ἐπαφῆς καὶ ἐπερείσεως αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ὁραῖσθαι πέφυκεν ὑπὸ τῶν νῦν, ὃ δὲ τῇ πάσῃ ψυχῇ ἐμπεφυτευμένος διασπᾶται ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων, καὶ ταράττεται γ, καὶ ἀσχολίαν ἄγει, ὥστε μὴ διοραῖν τὰ αὐτῶν θεάματα, ἥδη δὲ καὶ δημαγωγηθεὶς ἀναπείθεται, ὥστε συμφθέγγεσθαι ταῖς τῶν αἰσθήσεων φωναῖς, καὶ μηδὲν ἠγεῖσθαι ἄλλο εἶναι παρὰ τὰ ὁρατά, καὶ ἀκυσά, καὶ ὄσφραντά, καὶ γευσά, καὶ ἀπτά. Ὡσπερ ἔν ἐν συμποσίῳ μεσῶ κνίσσης πολλῆς, καὶ οἴνῃ χρομένῃ, καὶ αὐλῶν ἤχῃ, καὶ συρίγγων, καὶ ψαλμάτων, καὶ θυμιαμάτων, ἀνδρὸς ἂν εἴη καρτερεῖ, συναγείραντος, καὶ συτείλαντος, καὶ τὰς αἰσθήσεις ἀποσρέφοντος πρὸς τὸ νηφάλιον καὶ κόσμιον z· ἔτως ἀμέλει καὶ ἐν τῇ

guntur, et in quotidianam hanc vitam incurrunt, tantum apud animum nostrum effecerint, ita in partes suas eum traxerint, ut nihil aliud praeter haec vsquam extare existimet: contra intellectus obiecta longe a contactu et accessione sensuum remota, ipsa per se seorsim intellectui occurrunt, qui ipse cum toti animae infusus sit, facile a sensibus distrahitur, turbatur, impeditur, quo minus suis vacare possit obiectis; adde quod blanda quadam ac populari vi eo adducitur, ut, quaecunque a sensibus distantur, approbet, nec aliquid esse arbitretur, quod aut videri, aut audiri, aut odorari, aut gustari, aut tangi non possit. Sicut ergo in conuiuio nidoris plenissimo, et in quo vinum vbique funditur, tibiae fistulaeque cum assa voce concurrunt, magna odorum vis spargitur, viri fit fortissimi, et qui in officio continere possit, et contrahere animum, sensus ad sobrietatis temperantiaeque reuocare

γ διασπᾶται — καὶ ταράττεται,] Mallet σπαράττεται, ut sect. 4. ἄνω καὶ κάτω φέρεται διασπᾶμενα καὶ σπαρασσόμενα. M.

z ἀνδρὸς ἂν εἴη καρτερεῖ, συναγείραντος, καὶ συτείλαντος, καὶ

τὰς αἰσθήσεις ἀποσρέφοντος [πρὸς τὸ] νηφάλιον καὶ κόσμιον.] Hunc locum corrumpit librariorum focordia. Heinsius reponit. ἀνδρὸς ἂν εἴη καρτερεῖ καὶ συναγείραντος καὶ συτείλαντος [αὐτὸν] τὰς αἰσθή-

X 2

αἰσθή-

τῶν αἰσθήσεων πολυφωνία χαλεπὸν εὐρεῖν νήφοντα ἔνν,
καὶ δυνάμενον προσβλέπειν τοῖς αὐτῷ θεάμασι. Καὶ
μὲν δὴ καὶ ἡ τῶν αἰσθητῶν φύσις πολυειδής τε ἔσα,
καὶ συμπεφορημένη, καὶ ῥέεσα^a, ἐν μεταβολῇ παν-

reuocare limitem; ita reuera in hac contentione sensuum dif-
ficillimum est sobriam inuenire mentem, et quae suis iugiter
intenta sit obiectis. Vt taceam sensuum quoque ita compara-
tam esse naturam, vt cum varia fit, et e diuersis conflata re-
bus,

αἰσθήσεις [ἀποσρέφονται] πρὸς τὸ
νηφάλιον καὶ κόσμιον. Reg. a pri-
ma manu et Harleian. voces
πρὸς τὸ nesciunt. Forte scri-
psit Maximus, ἀνδρὸς ἂν εἴη καρ-
τερῶ, συναγείραντος καὶ συσείλαν-
τος [αὐτόν,] καὶ τὰς αἰσθήσεις
[ἀποσρέφοντος,] τὸ νηφάλιον καὶ
κόσμιον. Vide sis infra §. 10.

Ibid. συσείλαντος καὶ τὰς αἰσθή-
σεις ἀποσρέφοντος] Heinsius, συ-
σείλαντος αὐτόν τὰς αἰσθ. ἀποσρέφε-
σθαι. Alibi latere videtur huius
loci deprauatio; nempe in vl-
tima syllaba praecedentis vo-
cis καρτερῶ, pro qua lego καρ-
τερεῖν. ἀνδρὸς ἂν εἴη καρτερεῖν,
συναγείραντος καὶ συσείλαντος καὶ
τὰς αἰσθήσεις ἀποσρέφοντος etc.
ἀνδρὸς est idem quod ἀνδρὸς καρ-
τερῶ, (vt *Vir* apud Latinos pro
Vir fortis;) vt in noto isto
Homericō,

Ἄνερες ἔσε, φίλοι, μνήσασθε δὲ
θερίδος ἀλικῆς*

sic Diff. XXIX. init. et XXXI.
ad finem. καρτερεῖν vero recte
dicitur de iis qui in *victu* tem-
perantes sunt. vnde Zeno di-
citur καρτερικώτατος καὶ λιτότα-
τος, ἀπύρω τροφῇ χρώμενος apud
Diog. Laertium lib. VII, 26.

vbi vide *Menagium*: et Sexti
Empiricum lib. VIII. p. 335.
Paullo ante, vocibus οἶνος δια-
χεομένω, *Schozius* addit πολλῶ.
et sic quidem Diff. XXVIII. 2.
οἶνω χεομένω πολλῶ. sed supra,
sect. I. eiusdem Differt. occur-
rit, κρητῆρα πλήρη, καὶ οἶνον δια-
χεόμενον, sine τῶ, πολὺν adeo
vt non necessarium sit hoc
Schozii supplementum. M.

a συμπεφορημένη, καὶ ῥέεσα.]
Heinsio placet συμπεφορημένη.
Sed non est, cur a codicibus
recedatur. M. Antoninus IV.
27. Ἦτοι κόσμος διατεταγμένος
ἢ κυκλῶν [συμπεφορημένος] μὲν,
ἀλλὰ κόσμοις. Dion. Chryso-
stomus Orat. IV. p. 80. D. τὸ
τῶν Κενταύρων γένος ποικίλον καὶ
[συμπεφορημένον.] Clementina
Hom. VI. cap. III. Ἦν ποτὲ
ὄτε ἔδεν (lege ἦν ποτὲ ἔδεν) πλὴν
χάος καὶ τοιχείων ἀτάκτως (sic
scribendum, non ἀτάκτων) ἔτι
[συμπεφορημένων] μίξις ἀδιάκριτος.
Vide sis porro Platonem Phi-
leto p. 94. C. Phaedro p. 347.
Lucian. Ver. Hist. lib. II. pag.
687. Laertium X. 69. et Cy-
rillum in Iulian. lib. VII,
p. 236. C.

Sectio

τοια συνδιατίθησιν αὐτῇ τὴν ψυχὴν, ὥστε καὶ μεταβι-
βάζουσιν αὐτὴν ἐπὶ τὴν τῷ νοητῷ Φύσιν, στασιμὸν τε
ἔσαν καὶ ἐδραϊάν, μὴ δύνασθαι διορᾶν ἀσφαλῶς ὑπὸ
τῷ σάλῳ καὶ τῷ ταράχῳ κραδαιομένην. Οἷόν περ ξυμ-
βαίνειν Φιλεῖ καὶ τοῖς ἐκ νεῶς εἰς ἠπειρον ἀποβάσι-
μόγισ γὰρ περ καὶ τέτοις ἴσταται τὸ σῶμα ὑπὸ τῷ ἐν
τῷ κλύδωνι ἔθρῳ κινῶμενόν τε, καὶ περιφερόμενον,
καὶ σείόμενον.

ἢ. Ἐν ποτέρῃ δὴ τῶν φύσεων τέτων τὸν Θεὸν τακτέον;
ἄρα ἔκ ἐν τῇ στασιμωτέρῃ, καὶ ἐδραϊοτέρῃ, καὶ ἀπηλλα-
γμένη τῷ ρεύματι τέτῃ καὶ τῆς μεταβολῆς; τί γὰρ ἂν καὶ
τὸν ὄντων σταίη, ὅτι μὴ τῷ Θεῷ ἐπαφῆσαμένῃ τῆς ἐκείνης
Φύσεως; Εἰ δέ σοι πρὸς τὸ πᾶν ὡσπὲρ τινος χειραγω-
γίας δεῖ, ἔπερ τῷ λόγῳ. Ὁ δὲ ἐρήσεται διαμετρεμένος
τὰς γνωριμωτάτας φύσεις δίχα, καὶ τὴν ἑτέραν τὴν
τιμιωτέραν τέμνων ἀεὶ, ἔσ' ἂν ἐφίκηται τῷ νῦν ζητη-
μένῃ. Τῶν ὄντων τοίνυν τὰ μὲν ἀψυχα, τὰ δὲ ἐμψυχα
καὶ τὰ μὲν ἀψυχα, λίθοι, καὶ ξύλα, καὶ ὅσα τοιαῦτα

bus, mutationique perpetuae obnoxia; ita sui similem ani-
mam nostram efficiat, ut quoties ad intellectus obiecta,
eorumque naturam, quae solida est et stabilis, se accingat,
toties ab hoc tumultu et his fluctibus ita agitetur, ut intueri
ea firmiter non possit. Vere quod illis accidit, qui e navi
egressi primum, terram tangunt; nam et iis corpus
a diurno illo fluctuum motu, vi, atque impulsu, aegre ad
se redit et consistit.

8. Iam in vtro horum Deum ponemus? nonne in illo, quod
stabile fixumque manet, quod moveri nunquam aut mutari
solet? cum potissimum in rerum natura nihil sit, quod con-
sistere possit, nisi ab illo fulciatur? Quod si, ut ad summum
peruenias, manu dictione tibi opus est, sequere ea quae di-
eentur. Perueniemus enim eo hac ratione, ut semper id,
quod magis notum est natura, bifariam diuidamus; atque ex
his rursus id, quod praestantius est, secabimus, donec ad
eius peruentum sit, de quo quaeritur, essentiam. Alia ergo
animata, alia sine anima sunt; sine anima, ut lapides, ligna, et

τὰ δὲ ἔμψυχα φυτὰ καὶ ζῶα κρεῖττον δ' ἔμψυχον
 ἀψύχῃ· τῆ δ' ἔμψυχῃ τὸ μὲν φυτικόν, τὸ δὲ αἰσθητι-
 κόν· τὸ αἰσθητικόν τῆ φυτικῆ κρεῖττον ^b. τῆ δὲ αἰσθη-
 τικῆ, τὸ μὲν λογικόν, τὸ δὲ ἄλογον· κρεῖττον δὲ τὸ логи-
 κόν τῆ ἀλόγῃ· ἀλλὰ καὶ ἐν λογικῇ ψυχῇ, ἐπειδήπερ
 ἐστὶν ἢ πᾶσα ὡσπερ ἄθροισμά τι (θρεπτικόν, αἰσθητικόν,
 κινητικόν, παθητικόν) νοητικόν ^c. Ὅν ἔν ἔχει λόγον τὸ
 ἔμψυχον πρὸς τὸ ἀψύχον, τὸν αὐτὸν τῆτον ἔχει καὶ
 ἢ ἔννευς ψυχῇ πρὸς τὴν ὅλην ψυχὴν· καὶ δηλαδὴ ὡς
 κρεῖττον ἢ ἔννευς ψυχῇ τῆς ἐξ ἀπάντων τέτων ἡθρο-

id genus alia; animata, vt plantae et animalia; iam animatum
 praestat ei, quod sine anima est: in animato, aliud vegetativum,
 aliud sensitivum est, rursus sensitivum vegetativum est praestantius:
 in sensitivo aliud rationale, aliud rationis expers est; rursus ra-
 tionale, id quod rationis expers est, antecedit: sed et in
 anima rationali, quoniam tota quasi quaedam est congeries
 (nam et nutritivum in ea, et sensitivum, et motivum, et pas-
 sivum) illud excellit, quod intellectivum dicitur. Sicut ergo
 animatum ad illud, quod animae expers est, se habet; ita
 intellectiva anima ad totam: unde sequitur intellectivam esse
 prae-

Sectio 4.

^b τὸ αἰσθητικόν τῆ φυτικῆ κρεῖτ-
 τον.] Immissa particula, lege-
 rim, τὸ [δ'] αἰσθητικόν τῆ φυτι-
 κῆ κρεῖττον.

^c ἀλλὰ καὶ ἐν λογικῇ ψυχῇ, —
 νοητικόν.] Frustra in hoc loco,
 mutilo et male distincto, sen-
 sum quaesiveris. sed non diffi-
 cilis nec dubitanda restitutio:
 ἀλλὰ καὶ ἐν λογικῇ ψυχῇ (ἐπειδή-
 περ ἐστὶν ἢ πᾶσα ὡσπερ ἄθροισμά
 τι θρεπτικόν, αἰσθητικόν, κινητικόν,
 παθητικόν) κρεῖττον τὸ νοητικόν.
 vide quae praecedunt. Supra
 vero ad XII. 4. monui legen-
 dum forte αὐξητικόν pro αἰσθη-

τικόν. Scriptor incertus Vit.
 Pythag. apud Photium Cod.
 CCLIX. ἔχει τὴν τῶν στοιχείων
 φύσιν, τὴν θρεπτικὴν καὶ αὐξητι-
 κήν· de Homine loquitur. et
 μοχ: καὶ τὴν θρεπτικὴν (ἔχομεν)
 καὶ αὐξητικὴν δύναμιν ἐλαττουμένης
 τῶν ἐν τοῖς φυτοῖς. Sed nolo ad-
 firmare, propter locum Macro-
 bii in Somn. Scip. p. 73. Ha-
 bet ergo (anima) et purissimam
 etc Si vero αἰσθητικόν hoc loco
 retinendum sit, certe in isto
 Diff. XII. 4. pro αὐξεί feriben-
 dum est πασχει, vt sibi constet
 Maximus. Vide Porphyrium
 περὶ Ἀποχ. II. 39. M.

σμένης ^d. Πῶ τοίνυν τέτων ^e τὸν Θεὸν τάττωμεν; πό-
τερα ἐν τῷ ἀθροίσματι; ἀλλὰ εὐφημεῖν ἄξιον. Δεί-
πεται δὲ ὡσπερ εἰς ἀκρόπολιν ἀναβιβασαμένους τῷ
λόγῳ ^f τὸν Θεὸν ἰδεῦσθαι κατὰ τὸν νῦν αὐτὸν ἀρχηγικώ-
τατον. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα διφυῆ ὄρω. τῶ γὰρ νῦν ὁ μὲν
νοεῖν πέφυκεν, καὶ μὴ νοῶν. ὁ δὲ καὶ πέφυκε, καὶ
νοεῖ ^g. ἀλλὰ καὶ ἕτος ἔπω τέλος, ἂν μὴ προσθῆς

praestantiorem ea, quae ex omnibus conflata est. In vtro ergo
Deum, de quo agimus, ponemus? an in multiplici illa congerie?
ne Deus ipse fuerit. Reliquum est ergo, ut tanquam in arce
aliqua subūmi, in principe intellectu, Deum statuamus. Sed
et intellectum duplicem video: alter enim intelligere
potest, quamuis non intelligat: alter etiam intelligit; qui ta-
men nondam est perfectus, nisi et semper intelligat, et
omnia,

^d ἐξ ἀπάντων [τέτων] ἠθροισμέ-
νης.] Vulgo deest τέτων, quod
nos ex Reg. addidimus.

^e Πῶ τοίνυν [τέτων] Vulgo
τέτον. Nos vtrumque codicem
sequimur, id quod loci mens
flagitat.

Ibid. Πῶ τοίνυν τοῦτον
τὸν Θεὸν τάττωμεν;] Scriben-
dam, Πῶ τοῦτον, in vtro
horum: id est, ut supra dix-
erat, ἐν ποτέρῃ τῶν φύσεων τέτων
τὸν Θεὸν τακτέον; sic πῶ γῆς So-
phocles Oedip. Tyran. v. 107.
πῶ λόγῳ λέγομεν; Nazianzenus
Steliz. II. πῶ Ἑλλάδος apud Laë-
rtium in Vita Diogenis. Mss.
quoque habent τέτων. M.

^f ὡσπερ εἰς ἀκρόπολιν ἀναβιβα-
σαμένους [τῷ λόγῳ] Heinsius scri-
bit τῶ λόγῳ, ut ἀκρόπολις τῶ λό-
γῳ, rationis arx, intelligatur.
Hoc autem modo bis idem di-
citur. Reuera nihil est mu-

tandum. τῷ λόγῳ cogitatione,
vel ratione. Infra §. II. Ἀπέ-
δυσον καὶ ἔφελε [τῷ λόγῳ] τὴν
περιβολὴν ταύτην. Et Dissert.
II. §. I. τῆς ὅλης γῆς εἰ ἀφέλοι
τις [τῷ λόγῳ] τὴν ἑδραν, ut ex
Mss. restituumus. Augustinus
C. D. II. 14. Plato cum ratione
formaret, qualis esse ciuitas de-
beat. Nota est Platonis πολι-
τεία λόγῳ γιγνομένη, quae tamen
in sermone, prout Minucius Fe-
lix cap. XXII. vel in libris,
quemadmodum Cicero de
Orat. I. 52. et Agellius XVIII.
2. ficta rectius diceretur.

^g καὶ πέφυκε, [καὶ νοεῖ] Vul-
go desunt duae voces vltimae,
quas suppeditavit Harleian.
a secunda manu. Certe loci
sensus illas omnino postulat;
et eas, alio licet ordine, Dan.
Heinsius addendas esse cen-
suit.

αὐτῶ τὸ καὶ νοεῖν αἰεὶ, καὶ πάντα νοεῖν, καὶ μὴ ἄλλοτε ἄλλα· ὥστε εἶη ἂν ἐντελέστατος, ὁ νοῶν αἰεὶ, καὶ πάντα, καὶ ἅμα.

θ'. Εἰ δὲ βέλει, τῆδε εἰκαζέ^h μοι τὸ λεγόμενον τὸν μὲν θεῖον νῆν τῶ ὄραⁿ, τὸν δὲ ἀνθρώπινον τῶ λέγειν· ὀφθαλμῶ μὲν γὰρ βολὴ ὀξύτατον, ἀθρόως σπῶσα τὴν αἴσθησιν τῶ ὀρωμένω· λόγος δὲ ἐνέργεια ἔοικε σχολαίῳ βαδίσματι. Μᾶλλον δὲ ταύτη εἰκαζέσθω ὁ μὲν θεῖος νῆς κατὰ τὴν παραβολὴν τῶ ἡλίω πάντα ἐφορᾷ τὸν ἐν τῇ γῆ τόπον ἀθρόως, ὁ δὲ ἀνθρώπινος κατὰ τὴν πορείαν αὐτῶ ἄλλοτε ἄλλα μέρηⁱ τῶ ὄλα ἐπιπορευομένω. Τῆτον μὲν δὴ ὁ ἐξ Ἀκαδημίας ἡμῖν ἀγγελος δίδωσι πατέρα καὶ γεννητὴν τῶ ξύμπαντος· τῆτον ὄνομα μὲν ἔ λέγει, ἔ γὰρ οἶδεν^k. ἔδὲ χροῖαν λέγει,

omnia, neque alias alia: ut ille demum absolutissimus futurus fit, qui et semper, et omnia, et simul intelligit.

9. Si placet, similitudine id, quod dicimus, illustremus. Diuinum intellectum cum visu confer, humanum cum sermone: nihil enim emissionem oculi velocius est, quae statim eodemque momento obiectum suum sensu suo ad se attrahit; at sermonis operati. lento similis est gradui. Vel, ut alia utamur comparatione, diuinum intellectum cum obtutu solis conferamus, qui simul totum terrae spatium perlustrat; humanum cum motu eius, quo alium aut alium vicissim locum totius occupat. Talem Academicus ille vates patrem et auctorem vniuersi nobis dat: illius tamen nomen non edit, non enim nouit; nec colorem prodit, non enim vidit; neque magni-

Sectio θ'.

^h Εἰ δὲ βέλει, [τῆδε] εἰκαζε] Vulgo deest vox penultima. Nos eam fide codicum Reg. et Harleian. adiecimus.

ⁱ ἄλλα μέρη] Vulgo ἄλλα [τῶ] μέρη. Sed articulum illum nesciunt Reg. et Harleian.

^k ὄνομα μὲν ἔ λέγει, ἔ γὰρ [οἶδεν] Stephanus edidit ἔ γὰρ

οἶδεν. Male: quod etiam Heinfius animaduertit. Mendum typographicum, nec aliud quicquam, videtur; οἶδεν enim dat vterque codex, nec aliter in suo Paccius legit. Deus scilicet ἀνωμόματος passim dicitur. Vide Iustinum Apol. I. cap. LXXXII. Tatianum Orat. ad Graecos §. VII. Eusebium de

ἔ γὰρ εἶδεν· ἔδὲ μέγεθος λέγει, ἔ γὰρ ἤψατο. φύσεις αὐται, σαρκῶν καὶ ὀφθαλμῶν συνέσεις· τὸ δὲ θεῖον αὐτὸ ἀόρατον ὀφθαλμοῖς, ἀρρήτον φωνῇ, ἀναφῆς σαρκί, ἀπευθῆς ἀκοῇ¹, μόνῳ δὲ τῷ τῆς ψυχῆς καλλίσῳ, καὶ καθαρωτάτῳ, καὶ νοερωτάτῳ, καὶ κρφοτάτῳ, καὶ πρεσβυτάτῳ ὁρατὸν δι' ὁμοίότητα, καὶ ἀκρσὸν διὰ συγγένειαν, ὅλον ἀθρόον ἀθρόα συνέσει παραγινόμενον. Ὡσπερ ἔν εἴ τις ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν τὸν ἥλιον, ἔχι ταῖς ἀκοαῖς θηρᾶται αὐτῆ τὴν σύνεσιν· ἔδ' εἴ τις τῆς ἐν φωναῖς ἀρμονίας ἐρᾷ, τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτὴν μεταδιώκει

magnitudinem describit, non enim attigit. Hae enim similesque, quibus haec conueniunt, naturae corpore sentiuntur, oculis lustrantur: at diuina nec videri oculis, nec efferi voce, nec tangi corpore, nec auditu potest percipi; quippe quae sola illa parte animi, quae pulcherrima, quae purissima, quae perspicacissima, atque praestantissima est, pro ea quae inter vtrumque similitudine intercedit et cognatione, cum audiri possit ac videri, tota atque in seipsam contracta, tota perspicitur. Nam vt ille, qui videre cupit solem, auribus non vitur, vt hoc possit; et qui harmoniam vocis audire cupit, oculis non vitur, vt eam audiat; sed colores visu, auditu, quae audiri possunt, persequitur:

de Laud. Constantini cap. XII. aliosque plures.

Ibid. ὄνομα μὲν ἔ λέγει, ἔ γὰρ οἶδεν.] Dixisse debuit ἤκεν non οἶδεν, prout liquet ex sequentibus exemplis, a Sensibus petitis: Dei nomen non dicit Plato; non enim AVDIVERAT: neque colorem eius dicit; non enim VIDERAT: neque magnitudinem eius dicit; non enim TETIGERAT. vnde coniicio vocem ἀκοῇ excidisse: ἔ γὰρ ἀκοῇ οἶδεν· quemadmodum ipse mox dicit, τὸ θεῖον esse ἀπευθῆς

ἀκοῇ· et paullo post, ἀκρσὸν διὰ συγγένειαν· et sect. IO. καὶ κρφο-
υόμενος μὲν ἄΚΟΥΕΙ τὴν φῶ-
σιν τῆ θεῶ, ἀνελεθῶν δὲ ὄΡΑΙ.
Deinde: ἔδὲ κρσὸν λέγει, ἔ γὰρ οἶδεν· conieceram εἶδεν· et ita Mss. In sequenti sententia distinguendum puto, φύσεις αὐται σαρκῶν, καὶ ὀφθαλμῶν συνέσεις. M.

1 [ἀπευθῆς] ἀκοῇ,] Sic Hein-
sius ex Mss. Reg. scribit; ac ita
dant Harleian. et Paccii codex.
Vulgo ἀπαθῆς, quod absurdum.

ἀλλ' ὄψις μὲν ἐρεῖ χρωμάτων, ἀκοὴ δὲ ἀκυσῶν· ἔτω
καὶ νῆς νοητὰ ὄρεῖ, καὶ νοητῶν ἀκῆι.

ἰ. Τῆτ' ἔστιν ἀμέλει τὸ τῆ Συρακυσίᾳ αἰνίγμα ^{III}.
Νῆς ὄρεῖ, καὶ νῆς ἀκῆι. Πῶς ἔν ὄρεῖ νῆς, καὶ πῶς
ἀκῆι; ὄρεθῆ τῆ ψυχῆ καὶ ἐρρωμένη πρὸς τὸ ἀκῆρατον
ἐκεῖνο φῶς ἀντιβλέπων, καὶ μὴ σκοτοδινῶν, μηδὲ εἰς
γῆν καταφερόμενος, ἀλλὰ ἀποφράττων μὲν καὶ τὰ
ᾧτα ⁿ, ἀποσρέφων δὲ τὰς ὄψεις καὶ τὰς ἄλλας αἰσθή-

quitur: ita intellectus, quae intelligi debent, videt; quae
intelligi debent, audit.

10. Hoc est, quod Syracusius poeta occulte innuebat,
cum diceret: *Mens videt, mens audit*. Quomodo mens videt?
quomodo mens audit? Si firmo erectoque animo intemeratam
illam lucem intueatur, neque hallucinetur unquam, aut in
terram suam defluat: hoc fiet, si aures claudat, oculos reliquos-
que sensus in se conuertat; si questus omnes terrenos et gemitus,
si voluptatem et gloriam, si decus et infamiam ex animo
deleat;

Sectio I.

^m τὸ τῆ Συρακυσίᾳ αἰνίγμα·
Νῆς ὄρεῖ, καὶ νῆς ἀκῆι.] Iulia-
nus Orat. VIII. pag. 247. A.
Νῆς ὄρεῖ, καὶ νῆς ἀκῆι, φησὶν
ὁ Σικελιώτης. Syracusius vel
Siculus ille fuit Epicharmus.
Theodoretus Therap. I. p. 15.
κατὰ γὰρ δὴ τὸν Ἐπίχαρμον, τὸν
Πυθαγόρειον λέγω,

Νῆς ὄρεῖ, καὶ νῆς ἀκῆι· τᾶλλα
κῆφα, καὶ τυφλά.

Eundem versum memorant
Clemens, Porphyrius, Iambli-
chus, Plutarchus, Tzetzes, alii-
que. Epicharmi vero men-
tem peruertit Maximus: vo-
luit enim philosophus Siculus
oculos et aures organa tantum
esse, quibus videremus ac au-
diremus; ipsam vero mentem

videre simul et audire. Cicero
Tusc. I. 20. *Nos ne nunc qui-
dem oculis cernimus ea, quae
videmus, neque enim est ullus
sensus in corpore; sed — viae
quasi quaedam sunt ad oculos, ad
auris, ad naris a sede animi per-
foratae. Itaque saepe aut cogita-
tione, aut aliqua vi morbi im-
pediti, apertis atque integris et
oculis et auribus, nec videmus,
nec audimus; ut facile intelligi
possit animum et videre et au-
dire, non eas partis, quae quasi
fenestras sint animi.* Vide his
et Platonem in Theaet. pag.
132. B. C.

ⁿ ἀποφράττων μὲν καὶ τὰ ᾧτα,]
Melius abesset inutile istud
καὶ. Deinde, pro ἡγεμονίαν αὐ-
τῆ, scr. αὐτῆ. M.

σεις ἔμπαλιν πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἐκλαθόμενος μὲν τῶν
 κάτω οἰμωγῶν, καὶ σόνων, καὶ ἡδονῶν, καὶ δοξῶν,
 καὶ τιμῆς, καὶ ἀτιμίας, ἐπιτρέψας δὲ τὴν ἡγεμονίαν
 αὐτῷ λόγῳ ἀληθείῃ, καὶ ἔρωτι ἐρρωμένῳ· τῷ μὲν λόγῳ
 φράζονται ἢ χρῆ ἰέναι, τῷ δὲ ἔρωτι ἐπισαμένῳ^ο, καὶ
 τῆς πόνου τῆς πορείας πειθοῖ καὶ χάρισιν ἐπελαφρύ-
 νοντι· ἰόντι δὲ ἐκείσε, καὶ ἀφισαμένῳ τῶν κάτω, αἰεὶ
 τὰ πρόσθεν σαφῆ καὶ εὐλαμπέστατα καὶ τὴν τῆ θεῶ
 φύσιν προοιμιαζόμενα· καὶ πορευόμενος μὲν ἀκῆει τὴν
 φύσιν τῆ θεῶ, ἀνελθὼν δὲ ὄρᾳ. Τέλος δὲ τῆς ὁδῶ ἔχ
 ὁ ἔρανός, ἔδὲ τὰ ἐν τῷ ἔρανῷ σώματα (καλὰ μὲν γὰρ
 ταῦτα καὶ θεσπέσια ρ, ἅτε ἐκείνῃ ἔγγονα ἀκριβῆ, καὶ
 γνήσια, καὶ πρὸς τὸ κάλλιστον ἡρμωσμένα) ἀλλὰ καὶ
 τῶτων ἐπέκεινα ἐλθεῖν δεῖ, καὶ ὑπερκύψαι τῆ ἔρανῶ
 ἐπὶ τὸν ἀληθῆ τὸπον ρ, καὶ τὴν ἐκεῖ γαλήνην,

deleat; atque, his relictis, duces itineris rationem veram
 amoremque solidum assumat, atque iis se committat: quorum
 altera, ratio nimirum, viam ostendet; alter iam cognitam suada
 sua et venustate leuiorem reddet, omnesque itineris molestias
 solabitur. Itaque illuc accedendo propius, quo a terra recede-
 mus longius, semper, quod sequitur, magis magisque mani-
 feste et perspicue se nobis offeret, ac diuinae quasi naturae prae-
 ludet: de qua inter adscendendum audiet; postquam adscen-
 derit, videbit. Porro meta ipsa itineris non coelum erit, nec
 quae in eo sunt corpora (quamuis haec quoque amoena sint,
 et diuinitatis plena, utpote vera eius legitimaque progenies,
 et, quam potest fieri pulcherrima, composita, et ordinata)
 sed et haec sunt transcendenda, ipsumque supra coelum caput
 proferendum, donec ad illum, quem quaerimus locum, in
 quem nulla cadit mutatio, eiusque serenitatem veniamus,

Quam

^ο ἐπισαμένῳ,] Andr. Schotto
 mihi que placet ἀφισαμένῳ. Vide
 Platonem in Sympof. p. 331. F.
^ρ σώματα (καλὰ μὲν γὰρ ταῦ-
 τα, — ἡρμωσμένα) ἀλλὰ etc.] Vel
 delenda est parenthesis, vel

pro γὰρ legendum γε. Prius
 mallet; ut connexio sit, σώμα-
 τα· καλὰ μὲν γὰρ ταῦτα, —
 ἀλλὰ καὶ τῶτων ἐπέκεινα ἐλθεῖν
 δεῖ, etc. M.

^ρ ἐπὶ τὸν [ἀληθῆ] τὸπον,]

Heinſius

Ἐνθ' ἔκ' ἔς' ἔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς ἴ, ἐδέ ποτ' ὄμβρω
Δεύεται, ————— ἀλλὰ μάλ' αἴθρη

Πέπτεται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη,
μηδενὸς ἐνοχλῆντος τὴν θεῶν πάθης σαρκίης, οἷα δεῦρο
ἐνοχλεῖ τὴν δειλαίαν ψυχὴν, ὅσον αὐτῇ τῷ φρονεῖν
ἔνεσιν, ὑπὸ τῷ μυκηθμῷ καὶ τῷ θορύβῳ καταβάλλοντα.
Πῶς γὰρ ἂν τις συνίη θεὸν ὑπὸ πλήθους ἐπιθυμιῶν καὶ
λογισμῶν ἀλλοκότων ταραττομένων^s; ἢ μᾶλλον, ἢ ἐν

*Quam non fuscatur hyems, nec multo semper ab imbre
Tingitur ————— sed candidus aer*

Dispellit nebulas, et lux purissima cingit;

vbi nullus corporis huius affectus, qui miserimam hanc, dum
in his versatur, animam exercet, et hoc omne, quod in ea
vacare contemplationi potest, fremitu suo tumultuque in prae-
ceps agit, contemplationi nostrae interueniet. Quem enim,
quaeso, tot cupiditates, tot curarum monstra, Deum eiusque
naturam intelligere patiantur, ac non continuo tumultu suo
inter-

Heinsius optime reposuit [ἀπα-
9ῆ] τόπον. Lucanus II. 276.

Caelestia semper

*Inconcussa suo uoluntur
sidera lapsu.*

*Fulminibus propior terrae
succenditur aer,*

*Imaque telluris ventos tra-
ctusque coruscis*

*Flammatarum accipiunt: nubes
excedit Olympus*

Lege Deum.

Vide sis Apuleium de Mundo
p. 747. et Senecam de Ira III.
6. ac Epist. LIX. p. 214.

Ibid. ἐπὶ τὸν ἀληθῆ τόπον,]

Heinsius ἀπαθῆ adprobante
Dauiſio. Ex loco simili Diss.

XVI. 3. conicio, ἐπὶ τὸν τῷ ἀλη-
9ῆς τόπον. locus iste ita habet,

γαλήνης καὶ ἡρεμίας αὐτῆν (ψυχὴν)
παραπεμπύσης ἀλύπως ἐπὶ τὸ

ἸΑΛΗΘΕΕΣ. et paullo ante
dixerat, ἐντυγχάνη τῷ ἸΑΛΗ-
ΘΕΪ αὐτῷ. confer caetera
istius loci cum hoc. M.

τ' Ἐνθ' ἔκ' ἔς' ἔτ' ἄρ' χειμῶν
πολὺς,] Hi versus in Homero
nullibi simul exstant; sed prio-
res tres uoculae Maximi sunt:
ἔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς inueniuntur
Odyss. Δ'. 566. Reliqua legun-
tur Odyss. ζ'. 43. seqq. Hos
tamen versus ita coniunctim
laudat noster Dissert. I. §. 4.

s ὑπὸ πλήθους ἐπιθυμιῶν καὶ λο-
γισμῶν ἀλλοκότων [ταραττομένων;]
Lege ταραττόμενος.

Ibid. συνίη θεὸν — ταρατ-
τομένων;] Omnino ταραττόμενος.
sic etiam Dauisius. et pro θεὸν
mallet θεοῦ, vt mox, συνίη αὐ-
τὸς νόμος καὶ ἄρχοντας. M.

z ἢ μάλ-

δημοκρατία ἢ πολυφώνῳ καὶ συντεταραγμένη συνή ἂν
τις νόμος καὶ ἄρχοντας.

Ἄνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κεν τις ἀκρότη ἡ;
καταπεσῶσα γὰρ ἡ ψυχὴ εἰς τρίτον τὸν θόρυβον, καὶ
δῶσα ἑαυτὴν ἐπ' ἀμηχανῆς φορεῖσθαι κύματος, νήχε-
ται δυσέκνευστον πέλαγος. ἔς' ἂν αὐτὴ φιλοσοφία ἢ
ὑποδέξῃται ὑποβαλῶσα τὰς ἑαυτῆς λογισμῶς, ὥσπερ
τὸ κρηδεμνον τῷ Ὀδυσσεῖ ἢ Λευκοθέᾳ γ.

ια. Πῶς ἂν τις ἐκνήξαιτ' ἂν καὶ ἴδοι τὸν Θεόν;
τὸ μὲν ὅλον ὄψει τότε, ἐπειδὴν πρὸς αὐτὸν καλῆ ἢ.

interturbent? non magis, quam in statu populari, cum diuersa
plebs fremit et fluctuat, legis vocem intelligere potest ali-
quis aut principis,

*Namque virum magno in fremitu quis verba loquentis
Audiat?*

Ideirco animus, cum in hunc tumultum incidit, semelque im-
mensis hisce fluctuum vorticibus se dedit, mare hoc intrana-
bile nauigat; donec philosophia subueniat, nauigantem exci-
pit, rationemque illi suam, sicuti vittam Vlyssi Leucothoe,
substernit.

II. Ex hoc ergo mari quomodo emerges, ac videre Deum
poteris? Plene quidem et perfecte, cum ab eo vocaberis, quod
paulo

ἢ ἢ μᾶλλον [ἢ] ἐν δημοκρατία] ἢ Λευκοθέᾳ.] Vlixen Ino siue
Vulgo deest ἢ, quod nos, sensu
volente, putauimus adden-
dum. Sic etiam Heinſius re-
posuit, et ita legit Paccius.
Vide Differt. XVIII. 5.

ἢ Λευκοθέᾳ.] Vlixen Ino siue
Leucothea sic adloquitur Odyſſi.
E. 346.

τῇ δὲ τότε κρηδεμνον ὑπὸ τέρ-
νοιο τάνυσσαι.

Adiſis et v. 373.

ſectio ια.

ἡ Ἄνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ
πῶς [κεν] τις ἀκρότη; Vulgo κἂν,
contra quam praecipiant Reg.
et Harleian. Verſus est Ho-
mericus Iliad. τ' 81.

ἢ τὸ μὲν ὅλον ὄψει τότε, ἐπειδὴν
πρὸς αὐτὸν καλῆ] Distinguen-
dum erat, τὸ μὲν ὅλον, ὄψει τότε
ἐπειδὴν etc. et ſcribendum, πρὸς
αὐτὸν, et vertendum, non, *plene
quidem et perfecte videbis*, ſed,
ut breuiter dicam, vel, *ut
verbo abſoluam*, vel, *in ſum-
ma, videbis tunc cum te ad ſe
proauerit*: vir enim ſummus
vertic

ἢ ἔς' ἂν αὐτὴ φιλοσοφία etc.]
Lego et diſtinguo, ἔς' ἂν αὐτὴν
(ſc. ψυχὴν) φιλοσοφία ὑποδέξῃται,
ὑποβαλῶσα etc. M.

γ τὸ κρηδεμνον τῷ Ὀδυσσεῖ

καλέσει δὲ ἕκ εἰς μακρὰν, ἀνάμεινον τὴν κλησιν· ἤξει
 σοι γῆρας, ὀδηγῶν ἐκεῖ· καὶ Θάνατος, ὃν ὁ μὲν δειλὸς
 ὀδύρεται καὶ προσιόντα δέδιεν ^a, ὁ δὲ ἐραστῆς τῷ Θεῷ
 ἐκδέχεται ἄσμενος, καὶ προσιόντος θαρσεῖ. Εἰ δὲ καὶ
 νῦν ἤδη μαθεῖν ἐραῶς τὴν ἐκείνης Φύσιν, πῶς τίς αὐτὴν
 διηγήσεται; Καλὸν μὲν γὰρ εἶναι τὸν Θεὸν ^b, καὶ τῶν
 καλῶν τὸ Φανώτατον· ἀλλ' ἔσῳμα καλόν, ἀλλ'
 ὄθεν καὶ τῷ σώματι ἐπιρρεῖ τὸ κάλλος· ἔδὲ λειμῶν
 καλόν, ἀλλ' ὀπόθεν καὶ ὁ λειμῶν καλός ^c. καὶ ποτα-

paulo post futurum est: tu modo mane, et expecta, dum vo-
 cet; iam senectus aderit, quae eo te deducet: iam mors ade-
 rit, quam imbelles deplorant, cuius aduentum tremunt; quis-
 quis contra Deo iungi amat, cum gaudio expectat, forti
 animo excipit. Quod si, etiam dum hic es, naturam eius vis
 discere, quis id praestabit satis? Scimus quidem pulchrum esse
 Deum, et pulchrorum omnium pulcherrimum: non tamen
 corpus pulchrum; sed id, unde corpori sua pulchritudo ve-
 nit: nec pratum pulchrum; sed id, unde et prato sua pul-
 chritudo est: denique quicquid in fluvio, aut in mari, quic-
 quid

vertit cum ab eo vocaberis, quasi
 scriptum fuisset πρὸς αὐτὴ κλη-
 σίση. τὸ μὲν ὄλον, est istud
 quod dixi. sic Diss. XXI. 7. τὸ
 δὲ ὄλον, ἀπραγμοσύνη τίνος ἢ ἄλ-
 λω εἶη πλὴν νεκρῶ; vbi omitti-
 tur in versione. XXIX. 6. τὸ
 δὲ ὄλον, παραβάλλεις πόνοισ ἐλευ-
 θέρους ἀναγκαίοις πόνοις· sic et ibi
 distinguendum XL. 4. καὶ, τὸ
 ὄλον, ἀνταγωνιστὰς τοῖς ἀρίστοις ἢ δι-
 δωσι, etc. ibi quoque ita distin-
 gui oportet. recte vertitur, et
 ut verbo absolvam M. Antoni-
 nus IV. 26. τὸ δ' ὄλον, βραχυὸς
 ὁ βίος. M.

a καὶ προσιόντα δέδιεν.] Longe
 elegantius foret προσιόντος, scil.
 θανάτου, absolute, illa appropin-

quante: ut mox, καὶ προσιόντος,
 θαρσεῖ. M.

b καλὸν μὲν γὰρ εἶναι τὸν Θεόν.]
 Heinsius vertit, scimus quidem
 pulchrum esse Deum: quasi le-
 gisset ὀδοῦμεν pro εἶναι. Cl. Edi-
 tor filet. Non video unde pen-
 deat Infinitivus εἶναι. Lego:
 καλὸν μὲν γὰρ οἶμοι τὸν Θεόν etc.
 sc. εἶναι, sumptum ex loco Pla-
 tonis in Phaedone, citato a Da-
 visso in Nota prima ad hanc
 sectionem: φαίνεται γὰρ μοι, εἴτι
 ἐστὶν ἄλλο καλόν etc. vbi Platonis
 φαίνεται γὰρ μοι, Noster mutat
 in, οἶμοι γὰρ. M.

c ἔδὲ λειμῶν [καλόν,] ἀλλ'
 [ὀπόθεν] καὶ ὁ λειμῶν καλός.]
 Vulgo καλός, ἀλλ' ὄθεν. Nos
 Mss.

μῆ κάλλος, καὶ θαλάττης, καὶ ἔραυθ, καὶ τῶν ἐν ἔραυθ
 θεῶν, πᾶν τὸ κάλλος τῆτο ἐκεῖθεν ῥεῖ, ὃν ἐκ πηγῆς ἀενάσθ^d
 καὶ ἀκηράτθ. Καθόσον αὐτῆ μετέσχεν ἕκαστα, καλὰ,
 καὶ ἐδραῖα, καὶ σωζόμενα· καὶ καθόσον αὐτῆ ἀπολεί-
 πεται, αἰσχερά, καὶ διαλυόμενα, καὶ φθειρόμενα.
 εἰ μὲν ταῦτα ἱκανὰ, ἐώρακας τὸν θεόν· εἰ δὲ μῆ,
 πῶς τίς αὐτὸν αἰνίξεται; Ἐννοεῖ γάρ μοι μήτε μέγε-
 θος, μήτε χρῶμα, μήτε σχῆμα, μήτε ἄλλο τι ὕλης
 πάθος, ἀλλ ὡσπερ ἂν εἰ καὶ σῶμα καλὸν ἀπεκρύ-
 πτετο πρὸς τὴν θεῶν ὑπὸ ἐσθήτων πολλῶν καὶ ποικί-

quid in coelo coelestibusque Diis pulchrum vocamus; id omne
 pulchrum, tanquam ex perpetuo limpidissimoque fonte, inde
 dimanat. Tantumque singula aut pulchritudinis, aut stabilitatis,
 aut diurnitatis inter se habent; quantum ex eo fonte trahunt:
 tantumque a pulchritudine recedunt, et ad interitum suum ten-
 dunt; quantum ab eo abeunt. Si haec sufficiunt, Deum vi-
 disti; si nondum, qua tandem imagine commode exprimi pote-
 rit? Caue enim, vel magnitudinem, vel colorem, vel figu-
 ram, aut simile quid, quod in materiam cadat, cogites: verum
 id, quod amator faceret, qui, si pulchrum aliquod corpus
 esset, cuius aspectum multae variaeque vestes eriperent, pri-
 mum

Mss. Reg. sequimur. Quin et
 καλὸν exhibet Harleian. No-
 ster ad Platonicorum sententiam
 respicit, quibus omnia sunt pul-
 chra τῶ ὁπασῶν μετέχειν ἐκείνθ τῆ
 πρώτθ καὶ τιμιωτάτθ, quod est
 Deus. Vide Alcinoium cap.
 XXVII. Plato Phaedone §.
 XXXIV. p. 153. φαίνεται γάρ μοι,
 εἰτιέσθιν, ἄλλο καλὸν πλὴν αὐτὸ τὸ
 καλόν, ἕδὲ δι' ἐν ἄλλο καλὸν εἶναι,
 ἢ διότι μετέχει ἐκείνθ τῆ καλῆ, et
 quae sequuntur. Videas etiam
 Sympos. pag. 331. Apuleium
 Apol. pag. 429. et nostrum
 Dissert. XXVII. §. 7. 8. Eadem
 fuit opinio Pythagoreorum,

quod docebit Iamblichus Vit.
 Pythag. cap. XII. §. 59. Adi-
 sis Dionysium Areopagit. de
 Diuin. Nom. cap. IV. §. 7.

Ibid. ἕδὲ λειμῶν καλός] Pro
 καλός Codex vterque habet κα-
 λόν. vnde nascitur certissima
 emendatio, ἕδὲ λειμῶνα (scil. οἶμαθ
 τὸν θεὸν εἶναι) καλόν, ἀλλ' ὁπῶθεν καὶ
 ὁ λειμῶν καλός· optime expressit
 Heinsius in Versione. omnino
 vide Diff. XXVII. 8. p. 331. M.
 d ὃν ἐν πηγῆς ἀενάσθ] Scripsit,
 ὁπῶθεν, ὡς ἐκ πηγῆς etc. vt Diff.
 VII. 2. ὡσπερ ἐκ πηγῆς ἀενάσθ ῥεῖ
 ἢ γένεσις etc. a quo, seu fonte
 perenni, etc. Quidius, M.

e ἔτω

λων, ἀπέδυσεν αὐτὸ ἐρασιῆς, ἵνα εἰδῆ σαφῶς· ἔτω
καὶ νῦν ἀπόδυσον^e καὶ ἀφελε τῷ λόγῳ τὴν περιβολὴν
ταύτην, καὶ τὴν ἀσχολίαν τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τὸ κα-
ταλειπόμενον ὄψει, αὐτὸ ἐκείνο οἷον ποθεῖς.

β'. Εἰ δὲ ἐξασθενεῖς πρὸς τὴν τῆ πατρὸς καὶ δη-
μιουργῶ θεῶν, ἀρκεῖ σοι τὰ ἔργα ἐν τῷ παρόντι ὄρα,ν,
καὶ προσκυνεῖν τὰ ἔγγονα πολλὰ καὶ παντοδαπὰ ὄντα,
ἔχ' ὅσα Βοιωτίος ποιητῆς^f λέγει· ἔ γὰρ τρισμῦριοι
μόνον θεοὶ θεῶν παῖδες καὶ φίλοι, ἀλλ' ἀληπτοὶ
ἀριθμῶ τῆτο μὲν κατ' ἕρανὸν αἱ ἀσέρων φύσεις, τῆτο

num eas detraheret, ut plene intueri posset; idem tu nunc
fac. Quippe si amictum hunc, et quicquid oculos moratur,
cogitatione detrahas; in eo quod restabit, id ipsum iam
videbis, quod quaeris.

12. Si vero imbecillior es, quam ut rerum omnium paren-
tem artificemque lustrare possis; sufficiat in praesenti, quod
opera eius videas, quod filios eius venereris. Sunt autem hi
plurimi, et omnis fere generis, non tantum quot Boeotius
poeta esse voluit: nec enim triginta tantum Deorum millia,
supremi illius filii et amici sunt, sed innumeri; partim in
coelo

e ἔτω καὶ νῦν ἀπόδυσον] Ἐμφα-
τικώτερον foret ἔτω καὶ σὺ ἀπό-
δυσον etc. Sic in Epigram. Cal-
limachi. Antholog. III. 33.

Οὕτω καὶ σὺ γ' ἰὼν τὴν κατὰ
σαντὸν ἔλα.

Arrianus Diff. I. 6. ἄγε ἔν καὶ
σὺ, τέτων αἰσθόμενος, ἀπόβλεψον
εἰς τὰς δυνάμεις ἃς ἔχεις. Vide
et M. Antoninum III. 13. et
Porphyrium lib. III. ad fin.
Paullo ante, pone ὑποσημῆν
post vocem πάθος, non mini-
mam distinctionem. M.

Sectio β'.

f Βοιωτίος ποιητῆς] Respicit
ad illud Hesiodum,

Τρεῖς γὰρ μῦριοι εἰσιν ἐπὶ χθονὶ
πολυβοτείρη

Ἀθάνατοι Ζηνοῦς.

Exstat Oper. et Dier. v. 252.

Ibid. ἔχ' ὅσα Βοιωτίος ποιητῆς,]

Lege, ὁ βοιωτίας, ut Diff. XXI.
ὁ βοιωτίος ποιητῆς λέγει. sic ὁ Ἰμε-
ραῖος ποιητῆς, *Stesichorus*: τὸν
τήϊον ποιητῆν, *Anacreontem*, Diff.
XXVII. I. 2. βοιωτίος ποιητῆς
esset *quivis* poeta ex Boeotia:
hic vero intelligendus est He-
siodus, poeta ille Boeotius.
φισὶν ὁ βοιωτίος ποιητῆς, Iulianus
in *Misoprog.* p. 139. et, ὁ τήϊος
ποιητῆς, Idem. M.

g γῆν

δ' αὐ κατ' αἰθέρα αἰ δαιμόνων ἑστία. Βέλομαι δέ σοι δεῖ-
 ξαι τὸ λεγόμενον σαφεστέρᾳ εἰκόνι. Ἐννόει μεγάλην ἀρχὴν,
 καὶ βασιλείαν ἑρρωμένην, πρὸς μίαν ψυχὴν βασιλέως
 τῆ ἀρίστη καὶ πρεσβυτάτη συμπάντων νενευκότων ἐκόν-
 των· ὄρον δὲ τῆς ἀρχῆς ἔχ' Ἄλυν ποταμὸν, ἔδδ' Ἐλλήσ-
 ποντον, ἔδδ' τὴν Μαιῶτιν, ἔδδ' τὰς ἐπὶ τῷ ὠκεανῷ
 ἠϊόνας· ἀλλὰ ἕρανόν, καὶ γῆν, τὸν μὲν ὑψῆ, τὴν δ'
 ἔνερθεν· ἕρανόν μὲν οἷον τεῖχος τι ἐληλαμένον ἐν κύκλῳ,
 ἀρρήκτον, πάντα χεῖματα ἐν ἑαυτῷ σέγον, γῆν δὲ
 οἷον φρερὰν ἔ καὶ δεσμὸς ἀλιτῶν σωμαίων· βασιλέα
 δὲ αὐτὸν δὴ τὸν μέγαν ἀτρεμῆντα, ὥσπερ νόμον, παρέ-
 χοντα τοῖς πειθομένοις σωτηρίαν ὑπέρχεσαν ἐν αὐτῷ^h
 καὶ κοινῶν τῆς ἀρχῆς πολλὰς μὲν ὄρατοὺς θεοὺςⁱ, πολ-

coelo stellarum corpora, partim in aethere daemonum essen-
 tia. Finge animo magnum aliquod regnum, aut potentem
 principatum, in quo reliqui omnes actiones suas ad unius
 regis nutum, qui dignitate et maiestate antecedit caeteris,
 sponte dirigunt: limes huius imperii sit non Halys fluvius,
 aut Hellepontus, non Maeotis, aut oceani littora; sed coe-
 lum supra, terra infra: et coelum quidem validis compagibus
 muri ad instar circum circa suspensum maneat, ut omnia am-
 plexu suo continere possit; terra quasi custodia et carcer
 noxiorum corporum ponatur: in alto magnus rex ille immo-
 tus sedeat, populisque suis volentibus leges, quibus facti
 tecti maneant, praescribat: regni autem consortes sint Dii
 multi,

g γῆν δὲ οἷον φρερὰν] Codi-
 ces τὴν δὲ. Emendationem vero
 Theod. Canteri, quod neces-
 saria videbatur, recepi.

h ὥσπερ νόμον, παρέχοντα τοῖς
 πειθομένοις σωτηρίαν ὑπέρχεσαν
 [ἐν αὐτῷ] Vulgo σωτηρίαν ὑπέ-
 χεσαν αὐτῶν, quo modo vitiatur
 Hellenismus: nam tum de-
 mum ὑπέρχεσαν ad νόμον refe-
 ras oportet; hoc autem, salvis
 Grammaticae canonibus, fieri
 non potest. Nos igitur lectio-

Tom. I.

nem dedimus, quam reprae-
 sentant Reg. et Harleian.

i ὄρατὸς θεός,] Sidera, quae
 pariter Philoni de Opif. Mundi
 p. 4. F. θεοὶ ἀσθητοὶ dicuntur.
 Apuleius de Deo Socr. p. 664.
 seq. Deos caelites partim visis
 usurpamus, alios intellectu vesti-
 gamus. Ac visu quidem cer-
 nimus

Vos, o clarissima mundi
 Lumina, labentem caelo quae
 ducitis annum.

Y

— In

λῆς δὲ ἀφανεῖς, τῆς μὲν περὶ τὰ πρόθυρα αὐτὰ εἰλη-
μένως, οἷον εἰσαγγελέας τινὰς καὶ βασιλεῖ συγγενεσά-
της ^k ὁμοσραπέζης αὐτῆς καὶ συνεσίης, τῆς δὲ τρίτων
ὑπηρέτας, τῆς δὲ ἔτι τρίτων καταδεεσέρας. Διαδοχὴν ὁρᾷς
καὶ τάξιν ἀρχῆς καταβαίνουσιν ἐκ τῆς Θεῆς μέχρι γῆς ^l.

multi, quorum alii videntur, alii oculis conspici non possunt;
horum nonnulli tanquam statores quidam, regique genere
proximi, circa vestibula oberrent, mensae eiusdem familiae-
que confortes; alii rursus, qui his subserviant; et rursus alii,
qui infra hos sint. Vides catenam perpetuam, regnique
feriem, quae a Deo ad terram usque descendat.

Λ Ο Γ Ο Σ Ι Η'.

Εἰ τὸν ἀδικήσαντα ^m ἀνταδικητέον.

Πότερον δίκαιον τείχος ὑψιον, ἢ σκολιαῖς ἀπάταις,
ἀναβαίνει ἐπιχθόνιον γένος ἀνθρώπων ⁿ, δίκαιον μοι

DISSERTAT. XVIII.

Virum referenda sit iniuria.

Vtrum iustitiae murus sublimior sit, an vero fraudis obliquae,
ut mortale adscendat genus, in dubio, ut verum fatear, mens

— In eodem visibilia Deo-
rum numero caetera quoque
sidera, qui cum Platone sentis,
locato. Vide sis, Augustinum
C. D. IX. 16. X. 27. P. D.
Huetium Orig. II. 8. et Th.
Gatakerum ad Antoninum
VIII. 19.

^k [βασιλεῖ συγγενεσάτης,] Sic
in suo codice legit Paccius, et
ita rescripsit Heinsius. Vulgo
βασιλεῖς, quod ineptum; nam
summus Deus ἀνάξ est ἀνδρῶν
τε θεῶν τε.

^l [ἐκ τῆς Θεῆς μέχρι γῆς.] Accu-
ratus scripsisset ἐξ ἕρανθῆς μέχρι

γῆς: quia ἕρανθῆς et γῆ, non
ὁ Θεὸς et γῆ, erant duo Ter-
mini quos ipse bis in praece-
dentibus spectandos propo-
suerat. Paullo ante, πρὸς μίαν
ψυχὴν βασιλέως — συμπάντων
γενεσιότων. Heinsius vertit, ad
regis nutum: bene ad sensum.
parem fere huius vocis signifi-
cationem videor inuenire apud
Antoninum Imp. II. 6. μὴ αἰδου-
μένη σαυτήν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἄλλων
ψυχαῖς, τιθεμένη τὴν σὴν ἐμοίριαν.
Animam suam alloquitur. ἐν
ταῖς ἄλλων ψυχαῖς in aliorum
mentibus voluntatibus. M.

DISSERT. XVIII. vulgo II.

^m Εἰ τὸν ἀδικήσαντα] Vulgo περὶ τῆς, εἰ τὸν ἀδικήσαντα. Sed duas
illas voces nesciunt Mss. Sectio